PALÆSTRA
PIETATIS,
Continens
Documenta ſanctè
vivendi & moriendi,
ATHLETIS
MARIANIS,
In Sodalitate Immaculatè
Conceptæ
VIRGINIS DEIPARÆ,
Ad Collegium Poſnanienſe Soc: IESV
APERTA.
Operâ
JOANNIS MORAWSKI,
ex eadem Societate Sacerdotis,
EDITIO QUINTA. 6
ANNO DEI HOMINIS 1690.
Superiorum permiſſu.

POSNANIÆ,
Typis Collegii Societatis JESU.

NOs verò ad majorem vocati vitam, ad excellentius fastigium ascendimus, & in majoribus exercemur PALÆSTRIS.

S. Chrysost: Tom. 5.

APPROBATIO

Imprimatur

Posnaniæ, &c. 20 Septemb: 1676.

ALBERTUS DOBRZELEWSKI,
Officialis Posnaniensis,
Generalis.

CAPUT I.

Proponuntur quædam Principia sanctè vivendi.

I.

Semel Factum, Dictum, Cogitatum, æternum est.

EXplico id Athleta MARIANE: fecisti aliquem amore DEI actum heroicum? Vidit illum DEUS, qui omnia videt; & quia immutabilis est, scripsit illum in memoria sua immutabili, *Numquam deinceps delendum*. Ergo tu quoq; in cœlo Deum videndo, leges istum actum tuum heroicum, totâ æternitate in memoria Dei descriptum, atq; de ipso cum Deo tuo, & Sanctis omnibus, totâ æternitate gaudebis. Peccâsti? Vidit Deus hoc infelix tuum peccatum in tali

loco commissum, illudque scripsit indelebiliter, ut ait Augustinus: *in Legibus æternis, & in mentibus Angelorum*, ae de illo tota æternitate displicentiam habebit. Ergo tu quoque, in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, scriptum in legibus æternis, atq; illud tota æternitate, detestaberis: & sicut fieri non potest tota æternitate, ut quod semel fuit, non fuerit, ita tota æternitate fieri non potest, ut quod semel cogitâsti, dixisti, fecisti, à te cogitatum, dictum, factum, non fuerit. Adhucne igitur nullius momenti putabis momentum tuæ actionis sive bonæ, sive malæ, quod immenso æternitatis pondere appretiandum est? Adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus, non vereberis censuram legum æternarum? non contendes totus, per tuas omnes & singulas cogitationes, verba & facta, ut in memoria æterna sis justus.

II.

Præstat millies mori, quàm semel peccare.

ITa verissimè sensit noster Polonus Angelus, Sanctus Casimirus. Vis enim scire, quid sit peccatum mortale? est imprimis cum recta ratione difformitas tam difformis, ut pro nullo bono consequendo etiam pro mille mundis lucrandis, prudenter eligi possit: tam probrosa Creaturæ ratio-

rationali, ut meritò dixerit Sanctus Anselmus, malle se ire ad infernum cum innocentia, quam ad cœlum cum peccato mortali. Est illa infelix conversio, quâ homo ex amico Dei, fit inimicus; ex filio Dei, filius diaboli, ex hærede Regni cœlorum, inferni mancipium. Est rebellio creaturæ contra supremum Principem, & cum hoste ipsius diabolo conjuratio. Est contemptus voluntatis Divinæ, infinito honore & amore dignissimæ, propter bonum nostrum prohibentis aliquid, & istum contemptum suum videntis. Est, ut ait Apostolus: conculcatio Filii Dei, obstruentis nobis suâ gratia viam ad peccatum. Est prælatio non Barrabæ, sed diaboli, ejusque voluntatis, supra Christum eiusque præceptum. Est sangvinis Christi ad instar rei immundæ reputatio, quâ peccans projicit animam tinctam Sangvine Christi in cænum peccati. Est in voto Deicidium, quô, ut ait Sanctus Bernardus: homo peccando vult interimere aut sapientiam Dei, volendo ne suum peccatum videat; aut justitiam, volendo ne puniat; aut omnipotentiam, volendo ne possit punire, adeoq; vult interimere Deum, qui sine Sapientia, Justitia, Omnipotentia, vivere non potest. O scelus horrendum! Præterea peccatum mortale est illa fœditas, cujus una guttula, id est una cogitatio superba, nobilissimam & pulcherrimam crea-

turam Angelicam tam turpem, tamq; detestabilem fecit; qualis est Diabolus. Est illa animæ macula, quæ per viam satisfactionis nullo lacrymarum Oceano tota æternitate ex oculis pœnitentibus profluentium, nullo sanguine Martyrum quamvis numero infinitorum, deleri potest, nisi Sangvine Filii DEI. Est tam invisa Divinis oculis turpitudo, ut illa infinita bonitas, nihil eorum odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem eum majori horrore respiciat, quàm ad canem fœtidum, & vermibus scatentem, usque adeo ut (quod considerat Blosius) si in purissima Matre Filii DEI, quam supra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unam peccati mortalis deprehenderet labem, illico illam cœlo deturbaret, ac in præcipitium inferni detruderet. Denique est illa animæ labes, quam æternæ inferorum flammæ, (ah quàm atroces) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterunt: quæ tantam Deo displicentiam movet, ut nullam in suis suavissimis visceribus compassionem habeat, videndo creaturam suam perpetuis incendiis sine fine torqueri; cùm nos unum canem in igne ardentem, ne quidem per unum quadrantem, sine sensu doloris aspicere possimus. Tanta est malitia peccati mortalis, ut, si ita loqui fas est, omnem quodammodo tollat compassionem ex dulcissimo Dei Corde.

Quæ

Quæ cùm ita sint, quomodo tantum malum, vel per unum diem in anima sua sustines? Cùm pejus sit, unum peccatum mortale habere in anima, quàm omnes inferni Dæmones in corpore, ut docet Chrysostomus hom: 30. ad popul: & Basilius homil: 13. ad Baptis. & ideo peccans, à Deo Patre, coram S. Catharina Senensi appellatur, Demon incarnatus. Quâ audaciâ, hac nocte in peccato mortali quiescere præsumis, qua fortè Dæmones repetent à te animam tuam? Cur tam facile, tam frequenter peccas? & quidem non in absentia, sed in facie Dei, omnia videntis: Dei, qui tibi nihil mali fecit, sed potiùs te tot bonis cumulavit; Dei, in quo sunt infinita motiva amoris, qui te dum peccas, in eodem instanti præcipitare in infernum potest. Et peccas abutendo ejus concursu: aliisq; ejus beneficiis contra ipsum; peccas non ut placeas alteri Deo, sed ut placeas diabolo; peccas non ut acquiras aliquod regnum temporale, sed ut amittas æternum. Si bellua, si Ethnicus, si Diabolus esses, fortè aliquam excusationem posses prætendere, nunc verò cùm credas Filium Dei pro te mortuum esse, ne illum offendas, cùm te DEUS tot minis à peccato deterreat, tot beneficiis ad se alliciat, ah! quid ei judicanti respondebis? Heu miserere animæ tuæ! Quid enim in te peccavit anima tua? Egestatem

fugis, quæ te divitiis privat, & non fugis peccatum quod te privat gratia Dei? Virtutibus infusis, omnibus meritis, per tot annos, congregatis; ita ut si infinitos gradus gratiæ haberes, si merita numero infinita, omnibus te in uno instanti privaret! Horres mortem, quæ te privat vita temporali ærumnosa, & non horres peccatum, quod te privat jure ad vitam felicem interminabilem? Demum febriculæ ardores uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines; & toties peccando resolvis te ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante? Et quid si hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit Divina providentia? Quid si post hoc peccatum te projiciet in æternum à facie sua Deus, nec tibi gratiam efficacem, ad pœnitentiam largietur.

III.

Nihil est certiùs morte, nihil incertiùs hora mortis.

IMmobile statutum est, omnibus hominibus semel mori. Quotquot fuerunt ante homines & quotquot te sequentur, aut mortui sunt, aut morientur, tu quoque migrabis hinc omninò, nec semper, nec diu manebis hic, nec usquam supra terram, vel infra

infra terram, vel in cœlo, brevi manendum tibi est, & semper manendum. Quid curas unius diei hospitium? quid amicos non nisi hodiernos? nec ultra crastinos? hodie sunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deseret ista formæ venustas, deserent divitiæ, voluptates, honores, deseret mundus, sola te virtus sequetur? *Solus JESUS omnibus recedentibus non recedet.* Cætera omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus viventibus pretiosa, vilia morientibus. Heu quantam illorum vanitatem Cereus lustralis ad vesperam mortis deteget! Sed serum erit tunc aperire oculos, cùm in morte claudentur. Quod tunc te egisse optabis, nunc age. Punctum quod vivis, fortè ultimum est, & ut ait Tertullianus: *Christiano crastinum non est.* Vis mortem Sanctorum pretiosam? vive vitam Sanctorum pretiosam. times mortem peccatorum pessimam? fuge vitam peccatorum. *Et quia nescis ubi, & quando te mors exspectet, tu illam semper & ubiq; exspecta.*

IV.

Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat. S. Greg.

O Voces horrendas, *Æternum*, *Nunquam*, *Semper*! Ah semper, quod finie-

tur nunquam. Ah nunquam! quod durabit semper. Ah æternum! æternum! quod nunquam finietur, quod semper durabit. Vis nosse quid sit Æternitas? Est circulus, cujus initium semper est, medium, & finis nunquam. Est orbis, qui ubi definit, incipit, & incipiendo nunquam definit. Deme æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot sæculorum milliones, quot stellas numerat cœlum, quot atomos aër, quot guttas oceanus, nec unicum momentum æternitati detraxisti; tam enim manebit infinita, quàm ante fuit, manebitque tam diu, quamdiu DEUS perseverabit esse DEUS. Hæc ergo æternitas infelix, tam animi quàm corporis cruciatibus plena, omnibus momentaneæ delectationis pœna est. O DEUS! ergone unius diei febricula molesta nobis est? si tibi eodem in molli lecto, inter morsum pulicum per unam noctem decumbere, durum est, digitum ardenti candelæ admotum unicâ horâ tenere, intolerabile. Ah! quid semper & æternum à visione Dei exulare, igne atrocissimo uri, diu noctuq; mediam inter caliginem, fumum ac sulfur versari, excruciari modis omnibus, fine ullo solatii levamento inter ejulatus lamentabiles, ac rugitus damnatorum, in contubernio dæmonum vivere, desperatione rumpi, &

rabie.

rabies nunquam lenienda, sicque vivere æternum moriendo, & mori æternum vivendo? ô semper! ô nunquam! ô æternitas! utinam frequentiùs menti nostræ occurreres, quàm nobis amaras redderes mundi omnes voluptates.

V.

Quid prodest homini si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Math. 16.

TAnti æstimat animam nostram, omnia ponderans in mensura & pondere æquissimo Dei Sapientia Incarnata, ut ipsius judicio totum lucrum, quod ex orbe universo colligi potest, nullius momenti præ anima nostra sit, & prorsus nihil sit. Iniquus emptor Diabolus est, qui pro anima Regna omnia mundi offerens dicit: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.* Majori illam pretio emit Sapientissimus negotiator Christus, quia infinito thesauro sui Sangvinis ac meritorum redemit, usque ad sui exinanitionem, amore animæ nostræ redactus. Egone igitur tam stultus mercator sim, qui animam meam, non pro Regnis omnibus mundi, sed pro momentanea voluptate, pro evanido honoris fumo, diabolo æternum vendam! Heu quantum damnum animæ unicæ, animæ æternæ, detrimentum! *Si una manu privatus fuero,*

altera

alterâ uti potero; si uno pede mutilatus fuero, alter manebit residuus, si autem dextram amisero, supererit sinistra, si unus oculus deficiet, alter erit solatio. At animam habeo duntaxat unicam & æternam, quam si semel amisero, jam nulla est reliqua. una est, quæ pro centenis mihi esse debet & millenis: hanc si perdo, perdidi æternum; si lucror, pariter æternum lucratus sum; hanc ubi salvam fecero, jam quod metuam, non habeo æternum; ubi semel perdidi, neq; quod sperem superest æternum, quia anima unica est, æterna est.

VI.

Bonum Gratiæ unius, est majus, bono totius naturæ universi. S. Tho. 1. 2. q 113. art: 9 ad 2.

AUrum tibi placet, gemmas quæris, & colligis ô homo? quid si hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid si mille & plus quàm mille mundos aureos & gemmeos, tibi statuam facilè comparandos? En unicus Sanctificantis Gratiæ gradus, Bonum totius naturæ universi, adeoque mille mundos aureos & gemmeos pretio superat. Et quidni superet, qui infinito pretio meritorum Christi emptus est; quò Regnum cœlorum & immensa æternitatis beatæ gloria condignè emitur. Quæ-

ris iam, quo pretio hanc gemmam sic pretiosam emas? Sacramentorum pœnitentiæ & Eucharistiæ frequens ac dignus usus, charitatis opera, unica sancta cogitatio, unicus bonæ voluntatis actus, pretia sunt, quibus gemma hæc inæstimabilis comparatur. O quot thesauros plùs quàm aureos, plùs quàm gemmeos colligeres, vel per unum diem; si talibus actibus, cogitationibus, operibus, totum diem impenderes! Quot tibi pereunt tam pretiosa lucra, cùm sine bonis actibus pereunt dies! Ergo hic te decet maximè avarum esse, unicam æstima & cura Dei gratiam, & non unicam: unicam, quia præ omnibus aliis bonis creatis quærendam; non unicam, quia per plurimos gradus continuò augendam, ut dicere possis ignito S. JGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec ultra quidquam posco.*

VII.

Servire DEO, *regnare est.*

NOn est tam abjecta servitus DEI, quàm exteriùs apparet. omnes servi DEI, Reges sunt, quia sibi, suisque passionibus dominantur. Reges sunt, quia intra illos est Regnum Dei, illa scilicet pax conscientiæ, illud gaudium Spiritûs Sancti ineffabile: Reges sunt, quia juxta Christi promissionem

nem ipsorum est Regnum cœlorum. Reges sunt, quia simul amici & filii Regis Regum. O beatissimam servitutem cunctis Regum soliis altiorem! Sensere hoc magni Imperatores, Reges, & Principes, qui ut Deo perfectiùs servirent, sceptra, purpuras, & diademata cum vita Religiosa commutarunt. Tales fuerunt, ut refert Hieronymus Platus de bono status Relig: lib: 2. c. 26. Imperatores in Oriente, Anastasius, Theodosius, Michaël uterque. In Occidente, Lotharius, & Hugo. tales è Regibus in Italia, Rachisius, & Pipinus: in Hispania, Veremundus, Ramirus: In Anglia, Sigebertus, Etelredus, Henredus. In Germania, Carolomanus, & alii. Regum ac Imperatorum filios, Duces ac Principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. Aloysii, qui spreto Castillionis Marchionatu, Societatem JESU è Consilio Dei Matris ingressus, tanti fecit abjectum esse in domo Dei, ut Generali Mutio Vitellesco, (quod ipse postea in publica exhortatione retulit) palam dixerit: *Si per unum tantùm momentum in Societate JESU esse debuissem, & per inferni pœnas ad id me pervenire oportuisset? elegissem illas, Pater, ut in Societate essem.* At enim servitus Dei suis non caret laboribus ac molestiis? Ita est. Sed quænam mundi servitus illis caret? Quæ

rosa

rosa sine spinis, quæ sine conchis gemma? Quot incommodis, quod laboribus fatigantur servi mundi, ut famam, ut honorem, ut gratiam Principis lucrentur? & hoc ipsum quam fragile bonum est, quàm incertum? Ergo pro amicitia Dei tam certa, pro honoribus, pro divitiis tota æternitate mansuris, longè minora pati grave erit? Et verò quàm parum est; quod à nobis in obsequiis suis exigit DEUS. Parum omninò comparatione tanti præmii, quantum est æternæ gloriæ pondus. Parum ratione brevis temporis, quo laborandum & patiendum est. Parum comparatione eorum, quæ Sancti pro Deo tolerabant. Parum comparatione eorum, quæ pro nobis DEUS Filius fecit, & passus est. Parum ratione dignitatis Dei infinitæ. Parum comparatione suppliciorum, quæ promeruimus. Parum deniq; quia omnes in obsequio molestias & labores, dulces facit suis solatiis, suo amore, DEUS, ut ipse sit exaltans jugum super cervices nostras, dicatq; merito: *Jugum meum suave est, & onus leve.*

VIII.

Sine causa Christianus sum, si Christum non sequor. S. Bernar.

NIhil aliud est vita Christiani, quàm imitatio vitæ Christi. Aut Baptismi

character eradendus est, & fides in Christum ejuranda; aut juxta vitæ Christi Ideam vivendum est Christiano. Quantus pudor est credere Christo dicenti, Beatos esse pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias sectari, quærere voluptates! Quàm probrosa contradictio, adorare Christum pauperem, contemptum, crucifixum; & paupertatem Christi fugere, detestari contemptum, Crucem horrere! Quanta indignitas, Dominum esse pauperem, servum divitem, Dominum omnia incommoda pati, servum deliciis abundare! Itané vestis attactu Christi consecrata ac dignificata est; & paupertas nostra, dolor, ignominia, quæ Christus pariter assumpsit, ipsa Christi assumptione Christiano dignificatâ non erunt? At pudeat, *servum esse majorem Dominô suô!* pudeat *sub spinoso capite membrum esse delicatum!* Elige quod vis Christiane: vel Christum errasse puta, qui sponte paupertatem, ignominiam, dolores, assumpsit: vel te errare fateare, qui opposita omnia ambis. At Christum DEI Sapientiam, errare impossibile est; tu igitur infelix erras, si divitias, si voluptates, si honores, cum salutis dispendio quæris.

IX.

Aut pati, aut mori.

EFfatum est Sanctæ Teressiæ verissimum

& Di-

& Divinæ Sapientiæ arcanum. Ita eſt, quàmdiu homines vivimus, tamdiu reſtat pati. Multa bona agere, & multa bona pati Chriſtianorum eſt, ait Bernardus: Sepivit Deus omnes ſemitas noſtras ſpinis & crucibus: Si quis ab una declinare velit, incidit in aliam, quia ob ipſam fugam Crucis, novæ noxæ debitam. Quid fruſtra Crucem fugis quam vitare non potes? In cœlo nihil niſi bonum eſt: in inferno nihil niſi malum: terra, quæ media eſt, utrumque extremum participat. Quid Crucem fugis, quam Chriſtus ſuo contactu dignificavit? Crux latronibus fit infame patibulum, tibi Chriſtiane eſt ſcala ad cœlum: Hac itur ad aſtra: hac Chriſtus, hac omnes cœlites intrarunt in gloriam ſuam. Quàm pulchrum cœlo ſpectaculum eſt, Chriſtianum Chriſto confixum eſſe Cruci! Quantum gaudium, Chriſtum ſocium habere dolorum! Quid dulciùs calice paſsionis, quem cor divinum ſuis implet placitis, velut placidiſſimis liquoribus, quem manus piiſsimi Patris porrigit, quem os Chriſti prægustavit. Bibe igitur tam præclarum calicem ſitibundus, ut generoſos ac Filiô Dei dignos imbibas ſpiritus, & bibendo ingemina cum Sancta Tereſſia: *Aut pati, aut mori.* Quin potiùs dic cum S. Magdalena de Pazzis: *Pati non mori!* Aut exclama cum

Indi-

Indiarum Apoſtolo Xaverio. *Ampliùs Domine, ampliùs cruciari.* Nempe pati, eſt *Omne gaudium*, ut ait Jacobus Apoſtolus. Stare ad Crucem Chriſti cum MARIA, eſt illud *Unum neceſſarium, Maria optimam partem elegit,* ut ajebat P. Vincentius Caraſa VII. Generalis Soc: JESU. *Pati amando, & amare patiendo, eſt compendium perfectionis,* ut dicebat idem. *Ire ad cælum patiendo, eſt ire per portam,* ut dicebat Pater Balthaſar Alvarez Soc. JESU. *Dolores pro amore Chriſti tolerati, ſunt menſura itineris ſurſum, quam oportet eſſe confertam, & coagitatam,* ut dicebat P. Franc. Piccolomineus VIII. Generalis Soc: JESU.

X.

Omnis ponderatio non eſt digna continentis animæ. Eccl: 26.

QUàm pretioſa eſt caſtitas, Virtus Angelica! *Hæc incorruptio, nos mortales, facit proximos,* non modo Angelis, ſed ipſi etiam DEO. Hanc tanti fecit Chriſtus, ut Matrem nonniſi Virginem elegerit, ipſe Virgo: & Joannem Apoſtolum propter Virginitatem, in ſuo pectore tanquam gemmam pretioſam repoſuerit, eumque moriens, loco ſui in terris, Filium MARIÆ reliquerit. Hanc ita amavit Virgo Mater, prima hujus virtutis in terris fundatrix

datrix, ut Angelo Maternitatem Dei offerenti palam testata sit: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* Præmium porro Virginitatis quàm sublime! Supra montem Sion, id est in sublimi gloria perennare, sequi agnum quocunque ierit, cantico ab aliis inimitabili, Cor DEI, Cor Beatæ Virginis, tota æternitate exhilarare, speciali laureola in cœlo ornari, Virginitatis stipendium est. Quanti igitur hanc virtutem æstimare, quantùm pro ejus integritate dimicare debes, si Christo, si ejus Matri placere desideras Athleta Mariane? Lingvam sibi præcidit, & cruentam in os fœminæ impudicæ exspuit Martyr Nicetas, ut castitatem defenderet: tu saltem lingvam cohibe, ne, quæ toties Sangvine Christi in Sacra Communione consecratur, verbo aliquo impuro polluatur. Nobiles Christianæ Amazones aliæ oculos sibi eruerunt, aliæ seipsas præcipitârunt è montibus, ne Virginitatem læderent, tu saltem oculos averte, ne videant vanitatem. Benedictus pro conservanda castitate se nudum in vepribus cruentavit: Franciscus in nivibus volutatus est: Xaverius ad sangvinis è naribus profluvium, uni somnio impuro restitit: Tu nondum durius carnem rebellem tractâsti, *nondum ad sangvinem restitisti*. Ergo nunc statue omni

dilgen-

diligentia thesaurum tàm pretiosum servare, quem si semel amiseris, nunquam tot æternitate recuperabis.

XI.

Quàm sordet mihi terra, dum cælum aspicio.

VOx erat S. P. Nostri JGNATII ad cœlum aspirantis. Et quidni sordeat terra, tot plena peccatorum fœtoribus? Quidni sordeat quæ stabulum est pecorum? Patria nostra est cœlum. Ibi Patrem Deum habemus: ibi *nos magnus charorum numerus exspectat.* Bona terrena, quibus hic pascimur, siliquæ sunt porcorum, quæ appetitum nostrum infiniti boni capacem non explent sed contaminant. Ad majora, ad altiora bona creati sumus: Ergo ad illa properemus. *Ad Cœlum, ad Cœlum. Ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia, quia puré æterna.* Amemus vitam, sed amemus æternam. Quæramus divitias, sed semper mensuras: optemus voluptates, sed sine felle, sine absinthio, perennes. Ambiamus honores, sed apud Deum, nunquam perituros. O nos vesanos, si stabulum amamus præ palatio! exilium præ patria! lutum præ auro. *Quanta phrenesis est, cogitare parum de magno & cogitare multum de parvo: brevi tempori curam longissimam*

mam, & longissimæ æternitati brevem curam impendere, ô quanta insania! *nolle perdere parum ut multum lucreris, nolle dare mortem pro vita, terram pro cœlo, tempus pro æternitate; nihil pro bonorum omniũ aggregatione.*

XII.

DEUS mihi sufficiet solus.

QUid appeto? quid appetendo quæro, & satiari in appetendo nequeo? Bonum est quod appeto, bonum quæro, sed nullum bonum creatum, quô satier, invenio. Ubi es ô bonum meum sufficiens? quæro te intra divitias sæculi, sed non invenio: quid enim sunt illæ nisi mera deliria? figura transiens, & somnium? quò *cùm dormierint viri divitiarum, nihil invenient in manibus suis.* Imò spinæ sunt, quæ sua solicitudine pungunt animam & cruentant. At neque inter carnis delicias bonum sufficiens reperio, quantum enim *gaudium peccatorum! adinstar puncti est:* gutta mellis in oceano fellis & absinthii. quid frustra & inter mundi honores, & inter favores mortalium exquiro bonum? quantæ indigentiæ latent sub larva honoris? quantæ fallaciæ favores Principum? Valete bona, non bona, boni indiga; non sine malo bona, quia defectuosa & defectibilia. Solus bonum meum est, qui bonum purum

est,

est, qui omne bonum est, qui fons omnium bonorum est indefectibilis, & origo, *DEUS meus & omnia, nimium avarus est, cui Deus non sufficit.* Quod enim bonum est, quod in Deo cum infinito excessu non contineatur? aut quod bonum est, cum quo Deus melior sit, quàm sine illo, qui infinitum bonum est? Igitur si amore careo, & laude apud homines, sufficit mihi Deo placere, sufficit laudem apud Deum habere. Si careo divitiis: nimis dives sum, cùm jus ad Deum possidendum habeo. *Quidquid mihi dare vult Dominus meus præter seipsum, dulce mihi non est; auferat totum, & se mihi det.* Ipse solus mihi sufficit, Deus meus & omnia.

CAPUT II.

Remedia *Ad fugienda & extirpanda vitia.*

JActis breviter, in Virtutis Palæstra, sanctioris vitæ fundamentis, armandus est Athleta MARIANUS remediis vitiorum tum generalibus, tum particularibus, quibus instructus prælia Domini, contra hostes animæ feliciter gerat.

Reme-

Remedia
Contra quodvis peccatum.

1. Remedium est. Oratio, ad quam subitò recurrendum est insurgente aliqua tentatione, antequam cor occupet, invocando opem Dei, Beatæ Virginis, & Sancti Patroni, qui in opposita virtute floruit. Hujusmodi Orationes sunt: *Deus in adjutorium meum intende. Domine salvum me fac pereo. Domine vim patior, responde pro me. MARIA sis mihi propitia. MARIA opitulare. Mater misericordiæ, monstra te esse Matrem.*

2. Remedium est. Habere frequenter memoriam præsentiæ Dei, & Angeli Custodis, atque occurrente prava suggestione, seipsum arguere dicendo: *Egone in oculis Dei Judicis omnia videntis, & Angeli mei custodis hæc cogitabo? hæc faciam? O Domine, malo mori, quàm fœdari.*

3. Remedium est. Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, ejusque amore se ipsum vincere dicendo: *Amor meus crucifixus est, & ego voluptati operam dabo! Ah non licet sub spinoso capite, membris esse delicatum! O bone JESU, intra vulnera tua absconde me.* Ita svadet Apostolus: ut cogitatione Christi passi armemur. 1. Petri 4.

4. Re-

4. Remedium est. Tempore tentation[is] devotè aspicere imaginem Beatæ Virgin[is] vel eam sibi in memoriam revocare, atq[ue] ejus amore protestari, se nolle assenti[re]. *Propter te, amore tui, ô Pretiosissima Paren[s], Domina mea, non cogitabo, non dicam, no[n] faciam.*

5. Remedium est Meditatio Novissim[o]rum nempe mortis, Judicii extremi, infe[r]ni, juxta illud: *Memorare Novissima tu[a], & in æternum non peccabis.* Eccles. 7.

6. Remedium est Fuga otii, quod e[st] pulvinar diaboli, & origo omnium viti[o]rum.

7. Remedium est Fuga sociorum, loc[o]rum, aliarumque occasionum peccati. *Na[m] qui amat periculum, in illo peribit.* E[c]cles. 3.

8. Remedium est, Usus frequens Sacr[a]menti Pœnitentiæ, & Eucharistiæ. Ex ho[c] enim divino epulo robur sumitur ad vi[n]cendum hostem animæ. Et de hoc Sacr[a]mento dicit Psaltes: *Parasti in conspect[u] meo mensam, adversus eos qui tribulant m[e].* Psal. 22.

9. Remedium est, dum aliqua tentatio i[n]festat, elicere actum amoris Dei supra [o]mnia; talis enim actus stare non potest cu[m] peccato, proinde illud impedit.

10. Remedium est. Examen particulare

instituere, ita ut manè proposito facto vitandi tale vel tale peccatum, circa meridiem & vesperi te reflectas, quoties in hoc peccatum lapsus sis. Moxq; pœnitentiam ipse tibi imponas, & propositum renoves tam diu in eo persistendo, quamdiu vitium non extirpaveris.

Hæc sunt remedia generalia contra peccata, veniamus ad specialia.

Remedia
Contra tentationes Fidei oppositas.

1. Cave ne unquam cum talibus cogitationibus disputes, ne fallaciis dœmonis in re fidei tam obscura, capiare; sed potiùs captivando intellectum in obsequium DEI, illico dices: *Credo omnia, quæ credit Ecclesia Catholica, Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.*

2. Revoca tibi in mentem illa svavissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum, ita de se loquentem lib: contra Epist: fundam: *Tenet me in hac fide consensus populorum, atque gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata. Tenet ab ipsa Sede Petri Apostoli, usque ad præsentem Episcopatum successio.* Addi potest: Tenet me in hac fide tanta Doctorum sapientia, tanta tot Religiosorum Sanctitas, tanta tot millionum hominum pro-

hac fide tolerata Martyria. Quæ omnia motiva credibilitatis in nullâ secta reperiuntur; nisi in sola Romana Ecclesia, ut vel inde certissimum signum sit, Deum in ea sola, & per eam loqui.

3. Frequenta ritus Ecclesiæ, præsertim usum Sanctissimi Sacramenti, ut sic tibi gustanti, quàm svavis sit Dominus, sapiant ea, quæ ipse in Ecclesia revelavit.

4. Vitandæ lectiones librorum vetitorum, conciones item & familiaritates Hæreticorum, ut monet Apostolus *ad Titum* 3.

Remedia
Contra consvetudinem jurandi.

1. Considera quantus sit Dei contemptus, cùm Nomen ejus Sanctum & terribile assumitur, ad confirmandum dictum falsum; hoc enim nihil aliud est, quàm Deum qui est summa Veritas, facere testem mendacii, adeoq; facere Deum mendacem, quæ est ingens Dei contumelia.

2. Considera, consvetudine jurandi amitti auctoritatem in dicendo, nam frequenter & facilè juranti, minus creditur, etiamsi seriò juret, ut docet *S. Chrysost. hom.* 8. *ad popul: Antioch.*

3. Loco consvetæ formulæ jurandi, assvesce alteri modo testandi, qui non contineat juramentum, dicendo v. g. ita procerto affirmo, &c.

4. S. *Chrysostomus homil. 5. ad populum*, ad deponendam hanc consuetudinem svadet, ut qui est ei obnoxius, ipse sibi pœnam imponat, quoties in hoc peccatum labitur: v. g. ut impransus cubet; ut toties det eleemosynam, &c.

Contra superbiam, & vanam gloriam.

1. Frequenter sibi imperfectiones, & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni sumus omni contemptu.

2. Proponere sibi ante oculos perfectiones Sanctorum, &, cum illis se ipsum comparando, confundi.

Meditari de humilitate Christi conculcati, consputi, latroni postpositi: atque nobis dicentis. *Discite à me quia mitis sum, & humilis corde.*

4. De se suisque factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatam laudem statim Deo offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abjectioribus, & cum humilibus conversari.

6. Laudem & honorem apud solum Deum quærere, apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis, imò est infinita, cùm sit ipse Deus, juxta illud Regis Vatis: *Apud te laus mea Deus, & laus mea tu es*.

7. Sæpè cogitare, quod superbus sit contemptibilis, hominibus, & Deo odibilis, qui

superbis resistit, eosque punit infamiâ, & peccatis turpibus; ut sibi vilescant.

Contra Iram & impatientiam.

1. Cùm te irâ commoveri sentis, ab omni verbo abstine, alio te conferendo, ne aliquod verbum contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansvetudinis, qui ut dicitur 1. Petr: 2. *Cùm pateretur, non comminabatur*, atque intra ejus vulnera, tuas molestias depone: ut ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3. In omni tua adversitate, oculos mentis converte ad Dei voluntatem sapientissimam, justissimam, benevolentissimam, à qua omnia adversa ad nos veniunt, dicendo: *Ita Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus majores, quos in te tolerat Deus, & alii, & quibus longè majorem pœnam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, accepta adversitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira & impatientia proveniunt. Nam ira non minuit dolorem, sed auget, & præterea vulnus conscientiæ infligit, privatque corona. Deinde hominem facit furentem bestiam. Denique præscribit modum quo Deus agere debeat cum iracundo orante: *Dimitte nobis, sicut & nos dimittimus.*

Contra

Contra tentationes impuras.

1. Fugiendæ occasiones, conversationes amicitiæ nocivæ, otium.

2. Custodiendi diligenter sensus, præsertim oculi, aures, lingva, manus, sunt enim fenestræ, per quas mors intrat.

3. Subtrahendum fomentum libidinis; nimius cibus & potus.

4. Adhibenda mortificatio corporis, jejunia, flagellationes, vigiliæ.

5. Utendum frequenti Communione, ut purissimo corpore Christi, corpora nostra sanctificentur.

6. Juvat plurimum devotio ad Matrem purissimam, à qua virtus continentiæ sæpè retenta est, & coram eadem mane & vespere protestatio facienda, quod quidquid contra Angelicam puritatem acciderit, id præter & contra nostram voluntatem futurum sit, idque amore ipsius.

7. Occurrente tentatione mentem illicò alio avertere, vel conferendo se ad aliquid seriò agendum, vel recurrendo ad Christum Crucifixum: vel ad Angelum Custodem, vel ad B. Virginem, his verbis: *Virgo purissima, per Immaculatam Conceptionem tuam, munda cor meum ab omni impuritate: In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti.*

Contra invidiam & odium.

1. Honorem, laudem, cæteraque bona temporalia non magni facere, sed potiùs bona altioris ordinis æterna desiderare.

2. Ea frequenter considerare, quæ ad fraternum amorem excitare possunt, qualia sunt, quod omnes simus Dei imagine insigniti, omnes Christi sanguine tincti, omnes ad eandem hereditatem vocati, omnes ejusdem Divinæ mensæ participe, &c.

3. Expendere damna invidiæ, quæ invidum tristitia inani consumit, omnibus gravem facit, diabolo similem reddit.

Contra gulam.

1. Remedium præscribit Spiritus S. Prov: 23. *Noli esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus eorum.*

2. Expendere turpitudinem hujus vitii; quod hominem belluam facit, imò deteriorem belluis, quæ naturam, ultra satietatem, non gravant.

3. Considerare incommoda, quæ ex hoc vitio proveniunt; qualia sunt: paupertas, multæ infirmitates, acceleratio mortis, rixæ, homicidia, luxuria, & alia.

4. Pœnam sibi statuere pro hoc defectu commisso, die aliquo victitandi pane & aqua, cibumque, qui sumendus fuisset, pauperibus erogandi. *Con-*

Contra tepiditatem.

1. Considerare amorem Dei erga nos, qui nos obstringit continuò ad hoc, ut ei ferventer serviamus.

2. Considerare immensum gloriæ pondus, quod tam facilè per opera ferventia promereri possumus, & quod promerendi post mortem tempus non erit ampliùs.

3. Considerare exempla tot Sanctorum, tum in hac vita, tum in cœlo, Deum ferventer laudantium.

3. Considerare finem creationis nostræ qui non est alius, nisi laudare Deum, eique servire.

5. Considerare malitiam tepiditatis, quæ ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tantam Deo movet, ut dicat in Apoc: *Utinam calidus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore.*

CAPUT III.

Praxis Exercitii Matutini.

Adoratio, Fides, Spes, Charitas.

SUmma ac infinita majestas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte. Ego vilissima creatura tua, in centrum nihili mei prostratus, Te

Te Deum verum unum in Natura, trinum in Personis, supplex adoro, laudo, glorifico cultu latriæ, affectu omnium Sanctorum. In te, & tibi in omnibus quæcunq; revelâsti firmissimè credo, propter tuam veracitatem infallibilem. In te spem omnem meam, de omnibus bonis meis, tam temporalibus, quàm æternis repono, propterea quia scis, vis, & potes ea conferre. Te æstimo & amplector super omnes divitias, honores, voluptates, & super omnia bona creata, propter te, & infinitam dignitatem & bonitatem tuam. Atque in his affectibus hodie & quotidie vivere, operari, pati, ac tandem mori volo.

Gratiarum Actio.

BEenedicta sit in æternum amabilissima tua, Deus, bonitas infinita, quâ me ex nihilo creasti, ex peccati servitute redemisti, ad fidem veram vocâsti, tot gratiis ingratum hactenus ornâsti, prævenisti, adjuvisti, à tot malis animæ & corporis etiam hac nocte præservâsti. Pro istis ac omnibus aliis beneficiis, quibus non solùm me, sed omnes & singulas creaturas hucusque cumulâsti, confiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi.

Inten-

Intentio.

ECce Domine, hodie, & per totam vitam meam, & æternitatem, me tibi ex integro in holocaustum trado, ac offero corpus & animam, memoriam, intellectum, voluntatem, sensus, ac omnes potentias, omnia facta, dicta, cogitata, omnes adversitates meas, omnes motus cordis, ac respirationes, omnes syllabas & literas legendas, scribendas, audiendas. Omnia ista unita meritis vitæ & Passionis Domini nostri JESU Christi, Sangvine ejus aspersa, in corde deposita, manibus benedicta, dono, offero, consecro Divinæ majestati tuæ.

I. Ex amore tui ad gustum tibi dandum, & ad majorem gloriam tuam.

II. In protestationem supremi tui dominii, & nostræ subjectionis.

III. In gratiarum actionem pro beneficiis omnibus, præsertim N.

IV. In satisfactionem pro omnibus peccatis, præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor B. Virginis, & Sanctorum, præsertim N.

VI. Ad præparandum cor meum in ordine ad Communionem.

VII. Ad confundendos dæmones, hostes animæ meæ.

VIII. Ad impetrandam mihi virtutem & gratiam N.

Protestatio.

PRotestor verò coram te Domine Deus meus, & Curia tua cœlesti universa, quod hodie & totâ vitâ meâ, volo vivere ut decet mancipium JESU & MARIÆ. Protestor quod mori mallem malo, quàm peccato præsertim N. Te offendere. Protestor quod quidquid hodie acciderit, quod tibi Deo meo displicet, id contra meam voluntatem erit. Protestor deniq; quod toties te hodie amare & laudare volo, quoties respirabo, quot fluent momenta in tempore, quot literas scribam, &c.

Petitio Auxilii.

A Tua bonitate per JESU Christi Sangvinem suppliciter peto benedictionem, da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ad vitanda omnia peccata, præsertim N. ad promerendam veniam, gratiam, & gloriam æternam Amen.

Ter *Pater noster*, & *Ave Maria.* Et renovetur Formula Congregationis. Sancta MARIA Mater Dei &c.

CA-

CAPUT IV.
Examen Vespertinum.
Gratiarum actio.

BEnedicta sis in æternum ab omnibus, in omnibus, & super omnia, Sancta, & individua Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte, pro omnibus & singulis beneficiis, quæ mihi omnibusq; creaturis, sive in cœlo, sive in terra, sive etiam in inferno, hodie & toto vitæ meæ tempore, contulisti. Benedico, laudo, & glorifico te; pro beneficio creationis, & conservationis mei ac omnium creaturarum, pro cooperatione ad omnes actus meos, pro incarnatione, vita, Passione, & morte Domini nostri JESU Christi, pro doctrina ejus, meritis, exemplis, Sacramentis, pro gratiis omnibus habitualibus, & actualibus, in me ac omnes creaturas rationales, tam liberaliter effusis, ac demum pro externa protectione, ac præservatione à pluribus malis animæ & corporis. Benedictio & claritas & gratiarum actio, honor, & gloria tibi Deo nostro in æternum.

Petitio luminis.

AT quàm ingratus ego hodie beneficiis

vixi! illumina quæso Domine oculos mentis meæ, ne obdormiam in morte. Emitte lucem tuam, & veritatem tuam, ut cognoscam & defleam peccata mea, quibus te hodie offendi.

Discussio conscientiæ.

Hic revoca tibi in mentem defectus actionum tuarum, reflectendo te supra singulas, eo ordine, quo per diem factæ sunt, & observando, quid mali in qualibet actione diei cogitasti, dixisti, fecisti, quid etiam boni omisisti, quod facere potuisti, item considera causas defectuum, & remedia.

Dolor.

O Purum, summum, ac infinitum bonum Deus meus; ex amore quo te amplector, & æstimo super omnes creaturas, detestor omnia & singula peccata mea, super omnia a ia ma'a, etiam supra ipsam mortem, & doleo, quia te aliquando peccatis meis offendi. Doleo autem purè propter te, tuamq; bonitatem infinitam, omni amore dignissimam, quam infelix offendi; & cui materiam displicentiæ dedi. O utinam nunquam peccassem! utinam tibi perfectiùs servivissem.

Propositum.

Ecce nunc Domine cum tua gratia firmissimè statuo ac propono emendationem.

nem.

nem. Volo deinceps perfectiùs tibi servire, volo occasiones peccandi præsertim N. devitare. Malo mori, & omnia adversa pati, quàm te Deum meum peccatô unquam offendere. Confirma hoc Deus per gratiam tuam, quod operatus es in me. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus. *Ter Pater noster, & Ave Maria, &* Psalmus *De profundis*. pro defunctis Sodalibus.

CAPUT V.

Observanda circa quamcunque actionem, ut perfectè fiat.

1. ANte quamcunque actionem præsertim longiorem, v. g. ante studia, invoca breviter opem divinam, dicendo: *Deus in adjutorium meum intende*, vel, *Adjuva me Domine Deus meus*.

2. Renova intentionem dicendo: *In gloriam tuam Deus, & vitam æternam; propter te Domine renovo intentionem.*

3. In decursu actionis recordare interdum Dei in te, circa te, ac in ipso actionis tuæ objecto, præsentis atque spectantis, ac te-

cum

eum & cum tuo objecto concurrentis. Unde dices: *Adoro te Domine, hic præsentem me videntem, mecum concurrentem, me cum hoc objecto pascentem, illuminantem, calefacientem, &c.*

4. Intuere Christum Dominum, B. Virginem vel S. Patronum, qua perfectione similem actionem illi exsequebantur: illos proinde imitando in unione actionis ipsorum operare. v. g. in comedendo, recordare Christi in nuptiis, in cœna ultima. Decumbens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Vestiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induti. Lavando faciem, Christi in Sangvine suo demersi. Ambulando, Christi per plateas ad judices tracti, Palæstinam obeuntis. Studendo, Christi docentis, &c.

5. Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua ejusq; objecto, cum aliquo affectu proportionato, v. g. lavas faciem: cogita quòd sangvis Christi emundat nos ab omni peccato, utinam te emundet! Induis te, cogita exuendum veterem hominem, & induendum Dominum JESUM, hocq; pete à Deo. Comedis, cogita siliquas esse istas porcorum, melioribus in Patria Sanctos abundare panibus, illuc proinde feratur desiderium. Decumbis, cogita fore, ut sub te sternatur tinea, & operimentum tuum sint vermes.

6. Mortifica te in omni actione, v. g. incommodius sedendo, non carpendo fructum aut florem in horto, subtrahendo gustui transmittendum.

7. Post actionem, age Deo gratias pro cooperatione, pro tuis defectibus dole, & quidquid boni actum est, offer Deo.

CAPUT VI.

Orationes ejaculatoriæ per diem usurpandæ.

Fidei.

IN fide vivo Filii Dei, qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.

Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.

Spei.

DEUS meus misericordia mea. *Psal.* 58.

In te Domine spero, non confundar in æternum. *Psal.* 30.

Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & liberator meus. *Psal.* 17.

Dominus mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos. *Psal.* 117.

Spes mea ab uberibus matris meæ, Deus meus es tu. *Psal.* 21.

Charitatis.

DEus meus & omnia.

Quid volo præter te, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Serò te amavi pulchritudo infinita, serò te amavi. Væ tempori, quo non amavi te. *S. Augustinus.*

O summum bonum meum, quando te perfectè amabo?

O quàm suavis est Domine Spiritus tuus! Dulcis & rectus Dominus.

Diligam te Domine, virtus mea, firmamentum meum, & liberator meus. *Ps.* 17.

Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo JESU meo. *Abac.* 3.

Contritionis.

PEccavi Domine, miserere mei.

Pater peccavi in cœlum & coram te, non sum dignus vocari filius tuus.

Ampliùs lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me. *Psal.* 50.

Malo mori, quàm fœdari.

Desiderii ad gloriam cœlestem.

O Quàm sordet terra, dum cœlum aspicio. *S. Ignatius.*

Sati-

Satiabor cum apparuerit gloria tua Domine. *Psal.* 16

Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini. *Psal.* 83.

Quando veniam & apparebo ante faciem Dei? *Psal.* 41.

Adimplebis me Domine lætitia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua usque in finem. *Psal.* 15.

Te exquirit facies mea, faciem tuam Domine requiram. *Psal.* 26.

Unam petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini, omnibus diebus vitæ meæ.

Gratiarum actionis & laudis.

BEnedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini Sancto ejus: *Psal.* 102.

Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam Nomini tui in sæcula. *Psal.* 144.

Benedictio, & claritas, & gratiarum actio, honor Deo nostro, in sæcula sæculorum. *Apoc:* 7.

Sedenti in throno Deo, & Agno honor & gloria.

Vivat JESUS meus, & exaltetur Deus salutis meæ.

Benedictus Deus, & Pater Domini nostri

JESU Christi, qui consolatur nos in om tribulatione nostra. 2. *Cor.* 1.

Sancti Patroni mei Magnificate Domin mecum, & exaltemus nomen ejus in i psum.

Magnus Dominus, & magnitudinis ej non est finis. *Psal.* 144.

Oblationis.

DOmine quid me vis facere?

O Domine ego servus tuus, & fili Ancillæ tuæ. *Psal.* 115.

Tuus sum ego Domine, salvum me fac. *Psal.* 118.

Paratum cor meum DEUS, paratum c meum. *Psal.* 107.

In tentatione vel aliquo periculo.

DOmine vim patior, responde pro me. *Isaiæ* 38.

Domine salva nos, perimus. *Matth.* 14

Pater salvifica me ex hac hora. *Joan.* 12

Esto mihi in Deum protectorem, & in locum refugii, ut salvum me facias. *Ps.* 30.

Exsurge Domine, salvum me fac Deu meus. *Psal.* 3.

Sub umbra alarum tuarum protege me. *Psal.* 16.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neq; despicias me, Deus salutaris meus.

Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innova in visceribus meis. *Psal.* 50.

In afflictione.

Ita Pater, quia sic placitum fuit ante te.

Deo subjecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. *Psal.* 61.

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. *Psal.* 33.

Sicut Domino placuit, ita factum est, sit Nomen Domini benedictum. *Iob* 1.

In ditione tua Domine omnia sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ. *Esther.* 13.

Domine, hîc ure, hîc seca, ut in æternum parcas. *S. Augustinus.*

Deus meus & omnia. Nunquid tu mihi non sufficis, ut aliquô extra te bonô privari doleam? *Lessius.*

Nolo Domine esse sine vulnere, dum te video vulneratum. *S. Bernardus.*

Domine auge dolorem, sed auge patientiam. *Pius V.*

Plura Domine & majora mala merui, tu pro me quoque graviora passus es.

JESU mi crucifixe, serva mihi aliquem angulum in Cruce tua. Ecce me ad patiendum pro te, ampliùs & ampliùs, etiam per æternitatem, si ita vis. *Pater Franciscus Picolomini Soc: JESU Generalis VIII.*

In prospero successu.

NOn nobis Domine, sed Nomini tuo da gloriam. *Psal.* 113.

Magnificat anima mea Dominum, & xultavit ſpiritus meus in Deo ſalutari m *Lucæ* 2.

Dextera Domini fecit virtutem, dexte Domini exaltavit me. *Pſal.* 117.

Domine quid eſt homo, quod magnif eum, aut quid apponis erga eum cor tuu *Huc ſpectat affectus gratiarum actionis ſn poſiti.*

Dum comedis.

SAtiabor cùm apparuerit gloria tua I mine. *Pſal.* 16.

Replebimur in bonis domus tuæ. *Pſ.* 6

Dominus meus JESUS in Cruce ſitit, ego comedam & bibam?

Quàm magna multitudo dulcedinis Domine, quam abſcondiſti timentibus te

Quanti mercenarii abundant in domo tris mei panibus, & ego hic fame pereo!

Surgam & ibo ad Patrem meum. *Luc.*

Dum decumbis.

QUando requieſcam in illa pulchritud pacis, in requie opulenta.

In pace in idipſum dormiam & requ ſcam, quoniam tu Domine ſingulariter i ſpe conſtituiſti me. *Pſal.* 4.

Indica mihi, quem diligit anima mea, u cubes in illo meridie æterno. *Cant:* 1.

Dum ambulas.

Irige Domine Deus meus in conspectu tuo viam meam. *Psal*: 1.

ias tuas Domine demonstra mihi, & se-as tuas edoce me. *Psal*. 24.

rravi sicut ovis quæ periit, quære ser-ı tuum Domine. *Psal*. 118.

urgam & circuibo civitatem, quæram m diligit anima mea. *In Cant*.

rahe me Domine post te, curram in o-em ungventorum tuorum. *In Cant*.

Quando veniam & apparebo ante faciem . *Psal*. 41.

Cùm aliquod objectum sensu percipis.

)Electâsti me Domine in factura tua, & in operibus manuum tuarum exul-)o.

Benedicite Domino omnia opera ejus, omni loco dominationis ejus.

O quàm svavior, quàm dulcior, quàm lchrior es Deus meus, nunquid enim tibi às non reservâsti

CAPUT VII.

Praxis visitandi Sanctissimu[m] Sacramentum.

I. PRAXIS.

Induere affectus Sanctorum adorantium Christum.

DOmine JESU Christe, DEUS & Homo in hoc Sanctissimo Sacramento præsens ego pulvis tuus & cinis, adoro te illo affectu, quô te in cunis adorarunt Pastores Magi. Adoro te illo affectu, quô te adorabat viventem hic in terris, & nunc in cœlo adorat Pretiosissima Parens tua. Adoro illo affectu, quô te adoravit Centurio & omnes viatores devotè communicantes omnibusq; illis affectibus laudis & adorationis, quibus te adorarunt, adorant & tota æternitate adorabunt omnes Beati cœlites. Horum voce & affectu tibi Deo meo hic præsenti canto: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEUS Sabbaoth. Dignus es Domine accipere honorem, & gloriam, & benedictionem. Tibi hic verè præsenti

Deo

& Agno ſit honor & gloria ab omni-
in omnibus, ſuper omnia. O ſi omni-
electorum tuorum corda amore tui in-
matiſſima, ſi ora in laudem tuam elo-
ntiſsima, nunc haberem, omnibus illo-
vocibus te laudarem. Sed quia id præ-
e non poſſum, ecce nunc illorum omnes,
dis, adorationis, amoris, affectus erga te,
per totam æternitatem eliciendos ap-
bo, & tibi nunc præſento, ac offero in
plementum meæ tepiditatis. Vos verò
nes Sancti Angeli, vos Sancti Patroni
i, præſertim Tu B. Aloyſi, adjuvate me-
potentiam. Magnificate meum & pro
iſtum Dominum meum hic præſentem,
exaltemus Nomen ejus nunc in æternum
men.

II. PRAXIS

Adorare omnia Chriſti conſtitutiva.

ADoro te, ô Sapientia Divina in hoc San-
ctiſsimo Sacramento præſens, quæ omnia
poſſibilia & exiſtentia vides, ipſumque
eum comprehendis, & quæ hoc mirabile
cramentum inveniſti. Adoro te hic præ-
ntem, Omnipotentia Divina, apud quam
n eſt impoſsibile omne verbum quæ

omnia in omnibus operaris, & quæ in
Sacramento, tot ſtupenda miracula effi
Adoro te hîc præſentem, ô immenſa
nitas & Liberalitas Divina, quæ cùm c
lum & terram impleas, hic tamen in e
guâ hoſtia tota lates. Adoro etiam te
pretioſiſsima Anima Salvatoris mei, in h
Sacramento verè ac realiter præſens, c
omnibus potentiis, habitibus, & actil
tuis. Benedictus ſit tuus intellectus
præſens, ſcientia infuſâ rerum omnium,
viſione Dei clariſsima illuſtratus. Bene
cta ſit memoria tua hîc præſens, quæ om
um hominum, ac mei etiam indigniſsi
nunquam obliviſcitur. Benedicta ſit v
luntas tua: tot habitibus virtutum ſup
naturalium ornata. Benedictæ ſint om
potentiæ tuæ vitales, quæ ſuis actibus ve
am, gratiam, & gloriam nobis promer
runt. Adoro præterea te, & complect
toto cordis mei affectu Sanctiſsimum C
pus Domini noſtri JESU Chriſti, hîc rea
ter præſens, ex puriſsimo Sangvine Vir
nis Matris, operâ Spiritûs Sancti formatu
pro ſalute mea olim crucifixum, nu
verò dotibus glorioſis ornatum. Amp
ctor Pedes tuos cum Magdalena, pro m
in Cruce transfixos. Amplector Mar
vulneratas, in quibus omnia bona noſtr
Pater poſuit. Amplector Caput ſpinis c
ronatum. Amplector Cor ad me ſumm

chari-

Charitate conversum Amplector omnia & singula Vulnera tua, omnes guttas sanguinis, pretium redemptionis nostræ. O Domine, da ut te sub his speciebus Eucharisticis latentem, dignè adorem & laudem, olim verò revelata facie videam in cœlo, Amen.

III. PRAXIS
Salutare Christum in suis officiis.

AVe Domine JESU Christe, in hoc Sacramento Deus abscondite & Salvator. Tu es Rex meus & Dominus meus, ego servus ille tuus debitor, procido coram te, agnosco plurima debita mea, quæ peccando contraxi, patientiam habe in me, & dimitte universa delicta mea.

AVe Pater misericordissime. En ego ad te venio prodigus filius, dissipavi substantiam tuam, recessi à te in regionem longinquam dissimilitudinis, peccavi in cœlum & coram te, amplectere me ad te redeuntem, qui filium prodigum recepisti.

AVe Magister Sapientissime. En ego coram te negligens discipulus, doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es.

AVe Pastor vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda. Errani sicut ovis quæ periit, quære servum tuum.

AVe Medice providentissime, quem Spiritus Domini misit, ut medereris contritis corde, Agnosco infirmitates meas, præsertim N. sana Domine animam meam, quia peccavi tibi.

AVe Dux peregrinationis nostræ. En ego Viator à patria aberrans, deduc me in semitam mandatorum tuorum deduc me per vias rectas, & ostende mihi regnum Dei

AVe omnium donorum & gratiarum Dispensator. En est ante te pauper, nudus, miser, & miserabilis; omnia tibi dedit Pater in manus. Dives in omnes, qui invocant Nomen tuum: das omnibus affluenter, da mihi Domine virtutem N. Da usum salutarem hujus Sanctissimi Sacramenti & tandem perseverantiam finalem, in gratia tua.

CAPUT VIII.

Modus audiendi Sacrum.

DUm prodit ad altare Sacerdos, imaginare Filium Dei, de arcano Patris sinu carne nostra amictum, prodire ad Sacrificium pro salute nostra Deo Patri offerendum,

um, ſimul etiam vide pondus peccatorum noſtrorum ejuſdem humeris impoſitum, quod inclinatio Sacerdotis ſub *Confiteor* ſignificat, ubi confeſſione ſpirituali peccatorum Deo factâ, petes contritus indulgentiam & abſolutionem.

Elevatio Hoſtiæ & Calicis

REpreſentat Crucifixionem Domini, quem cum paſsione & ſanguine ipſius effuſo, per manus Sacerdotis, offeras Deo in proteſtationem ſupremi Dominii, in gratiarum actionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona Dei, & gratias, tam tibi, quàm vivis & defunctis, pro quibus ſigillatim orabis, ſub *Memento.*

Fractio Hoſtiæ

SIgnificabit tibi ſeparationem Animæ Chriſti à Corpore, & deſcenſum ad limbum, ubi pete felicem mortem.

Deinceps uſq; ad Communionem.

IMaginare Chriſtum de Cruce depoſitum in ulnis Beatæ Virginis, in cujus affectu amplecteris Vulnera Salvatoris tui. Deinde per communionem ſpiritualem, ſemper ardens ipſius deſiderio, invitabis Chriſtum, deponeſque in cor tuum, ceu in ſepul-

chrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Cristo, ut in te per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem

DEnotant Christi apparitiones post resurrectionem, ubi petes gratiam resurgendi á peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit.

REcordare Christi in Cœlum ascendentis, dum elevatis manibus benedicebat Apostolis. Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPUT IX.
Praxis recitandi Coronam B. Virginis.

Oratio prævia.

PAter æterne, da mihi gratiam laudandi Filiam tuam. Fili Dei Vnigenite, da mihi gratiam laudandi Matrem tuam. Spiritus Sancte Deus, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoque ô Dignissi-

gnifsima Virgo & Mater Dei, dignare me laudare Te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipfius, ac totius militantis & triumphantis Ecclefiæ, ad guftum tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis Tuis, ad compenfandas omnes negligentias meas in cultu & amore Tui N. N. &c.

PRIMA DECAS.

In honorem Conceptæ & Natæ Beatæ Virginis.

Pater nofter, &c.

1. AVe *Maria* ab æterno, in primogenitam purarum creaturarum electa. *Gratia plena Dominus tecum, &c.*
2. Promiffa & exfpectata in lege naturæ
3. Impetrata precibus fterilium parentum.
4. Præfervata à peccato originali.
5. In inftanti Conceptionis Tuæ, reddita moraliter impeccabilis.
6. In inftanti Tuæ Conceptionis libera à fomite concupifcentiæ.
7. In inftanti Tuæ Conceptionis, gratia & omnibus virtutibus fuper omnes alias creaturas ornata.
8. In inftanti Conceptionis Tuæ, fcientiis infufis & ufu rationis perfecto prædita.

(Items 3–6, left: *AVE MARIA*; right: *Gratia plena &c.*)

9. Nata

9. Nata ad orbis decus & solatium,
10. *Ave Maria*, insignita Nomine MARIA die 14. à tuo natali, *Gratia plena &c.*
JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS SECUNDA.

In honorem Pueritiæ & Maternitatis Marianæ.

Pater noster, &c.

Ave MARIA — *Gratia plena, Dominus &c.*

1. TRimula in Templo præsentata,
2. Trimula votum Virginitatis prima emittens.
3. In templo contemplationi vacans ad 12 annum ætatis.
4. Castissimo Joseph desponsata.
5. Ab Angelo Gabriele salutata.
6. Filium Dei obumbrante Spiritu Sancto concipiens.
7. Elisabetham visitans, & Joannem sanctificans.
8. Ob angorem Sponsi Josephi solicita.
9. Spatio novem mensium Filium Dei in utero portans.
10. Exspectans horam Virginei partûs.

JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS TERTIA.

In honorem partûs Mariani.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria, Bethleem profecta, ibique locum non habens in diversorio, *Gratia plena, Dominus tecum &c.*
2. In spelunca Deum-Hominem sine corruptione, & dolore parturiens.
3. Natum ex te Deum hominem adorans & amplectens.
4. Deum hominem pannis involvens, & reclinans in præsepio.
5. Deum infantem lactans ubere, de coelo, pleno.
6. Natum Messiam Pastoribus exhibens.
7. Circumciso Deo Filio condolens.
8. Nomen JESU Filio imponens.
9. Tribus Regibus Filium adorandum proponens.
10. In Templo primogenitum tuum Deo offerens.

Ave MARIA — *Gratia plena, &c.*

JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS QUARTA.

In honorem DEIparæ servientis Christo, usq; ad passionem ipsius.

Pater noster. &c.

1. AVe Maria fugiens cum Filio in Ægyptum. *Gratia plena &c.*
2. Per septennium cum Filio in Ægypto exulans.
3. Deum Hominem in civitate Nazareth educans.
4. Svavissimo contubernio Dei Hominis pluribus annis fruens
5. In templo amissum duodennem Filium quærens.
6. Post triduum invento Filio gaudens.
7. Deum Hominem tibi subditum habens.
8. Primum miraculum in Canæ nuptiis à Filio impetrans.
9. Verba Filii concionantis in corde tuo conservans.
10. A muliere, de turba vocem extollente publicè collaudata.

(Ave MARIA ... Gratia plena &c.)

JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS QUINTA.

In honorem planctûs DEIparæ.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria Filio ad mortem abeunti valedicens. *Gratiâ plena &c.*
2. Compassa filio capto, flagellato, spinis coronato.
3. Occurrens Filio crucem bajulanti.
4. Stans juxta Crucem Filii crucifixi.
5. Joanni à Filio è Cruce commendata.
6. Joannem pro Filio acceptans.
7. Cernens cum dolore Filium morientem.
8. Cernens Filio mortuo latus aperiri.
9. Depositum de Cruce Filium sinu excipiens.
10. Filium mortuum sepulchro inferens.

Ave MARIA. — *Gratia plena, &c.*

JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ &c.

DECAS SEXTA.

In honorem DEIparæ gaudiorum & gloriæ.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria Redivivi Filii prima conspectu & amplexu gaudens.
2. Filium in cœlos ascendentem intuens.

3 Spiritu Sancto die Pentecoſtes cum Apoſtolis repleta.
4 Cum fidelibus in fractione panis Eucharistici perſeverans.
5. Apoſtolos in converſione ad fidem populorum juvans.
6. Præ amoris Divini vehementia in complexu Filii, & in corona Apoſtolorum ſvaviſsime exſpirans.
7. Apoſtolorum humeris ad tumulum elata.
8. Cum anima & corpore ad cœlos aſſumpta.
9. Ad Filii dexteram ſupra omnes Angelos exaltata.
10 Cœli terræque Regina declarata.

Ave MARIA

JESU tibi ſit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ternio ultimus.

Pater noſter, &c.

Ave Maria Laureolâ Martyrum coronata.
Ave Maria Laureolâ Doctorum coronata.
Ave Maria Laureolâ Virginum coronata.

Credo, Magnificat &c.

Praxis recitandi Corollam 12 Stellarum, ſeu virtutum Deiparæ.

Verſ. Dignare me laudare te Virgo ſacrata.
Reſp. Da mihi virtutem contra hoſtes tuos.

Pater noſter &c.

In honorem Dei Patris amantis B. V. M. ut filiam.

AVe Maria charitate Dei ardentissima, gratiâ plenâ &c.
Ave Maria Religione erga Deum ornatissima.
Ave Maria pientissima.
Ave Maria obedientissima.
Pater noster &c.

In honorem Filii amantis B. V. ut Matrem.

Ave Maria misericordissima.
Ave Maria liberalissima.
Ave Maria mansvetissima.
Ave Maria patientissima.
Pater noster, &c.

In honorem Spiritûs S. amantis B. Virg: ut Sponsam.

9. Ave Maria castissima.
10. Ave Maria pauperrima.
11. Ave Maria prudentissima.
12. Ave Maria veracissima.
In fine Salve Regina.

CAPUT X.

Variæ coronæ per hebdomadam dicendæ.

D*ie Dominico*. In honorem Sanctissimi Trinitatis, recitetur in Majoribus globulis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus DEUS Sabbaoth plena est omnis terra gloria ejus*; In minoribus verò globulis: *Gloria Patri &c.*

Feria Secunda. In honorem Angeli Custodis, in Majoribus globulis dicatur: *Sancti Angeli Custodes nostri, defendite nos in prælio, ut non pereamus in tremendo judicio*. In minoribus autem dicatur: *S. Angele Dei qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna custodi, rege & guberna.*

Feriâ Tertiâ. In honorem B. Stanislai, dicatur in majoribus globulis: *Gloria Patri*. In minoribus: *Ave Beate Kostule, Cœlestis horti floscule, meis da JESUM fletibus, da Dominum gemitibus.*

Feriâ Quartâ. Recitetur in majoribus globulis: *Pater noster*. In minoribus verò: *Deus meus & omnia amo te super omnia*: vel *Deus meus sis benedictus in æternum*: vel *Deus propitius esto mihi peccatori.*

Feria

Feriâ Quintâ. In honorem Sanctissimi acramenti. In majoribus globulis: *O Salutaris hostia.* In minoribus: *Laudetur Santissimum Sacramentum.*

Feriâ Sextâ. In honorem Passionis Domini. In majoribus globulis: *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per Sanctam Crucem tuam redemisti mundum.* In minoribus verò: *Qui passus es pro nobis, IESU Christe miserere nobis.*

Sabbatho. In honorem Beatæ Virginis. In majoribus globulis recitetur: *Ave Filia DEI Patris, Ave Mater DEI Filii, Ave Sponsa Spiritûs Sancti.* In minoribus autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci XAVERII illa: *Mater DEI memento mei.* vel B. Stanislai: *O Maria sis mihi propitia.*

CAPUT XI.

Observanda circa Confessionem Sacramentalem.

Ante Confessionem Actus.

1. Confundere ac erubesce cum Publicano nolente oculos ad cœlum levare.

Deus

DEUS infinitæ Majeſtatis, confundor & erubeſco ante te, quod tanta fœditate peccatorum, animam meam ſangvine Filii Dei emundatam, contaminaverim. Quòd contra te Patrem, ego ingratiſsimus filius; contra te ſupremum Principem, ego rebellis ſervus, contra te Deum meum, ego viliſsimus terræ vermiculus inſurrexerim. Quod deniq́ue me tam exoſum oculis tuis ac Beatæ Virginis, totiuſq́ue Curiæ cœleſtis reddiderim. Ah quàm inops ſum, quàm nudus, gratiâ tuâ ſpoliatus, quàm dignus ſum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2. *Admiraberis Dei erga te longanimitatem.*

ET quomodo, ô Judex juſtiſsime omnem contra me non armaſti creaturam? Quomodo me vivum terra non abſorbuit? Cur in me fulmina de cœlo non ruerunt. Tua hoc clementia effecit, ô Pater miſericordiarum, qui me tunc etiam, cum te peccando oppugnabam, ad ubera tua geſtabas; qui me ad hanc inſuper pœnitentiam non ſolùm exſpectaſti, ſed etiam vocâſti, & nunc amplexum & oſcula mihi paras filio prodigo.

3. *Deprecaberis Deum offenſum.*

FRetus ergo miſericordiâ tuâ, quâ peccatores recipis, ad te venio, è regione lon-

longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum servo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam supplex imploro. Peccavi Domine, miserere mei, patientiam habe in me: propitius esto mihi peccatori.

4. Retractatio & Dolor.

DAmno Domine, revoco, & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulque super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando Deum meum offendi. Doleo ex motivo charitatis, quia tibi summum bonum omni amore dignissimum materiam displicentiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me a te ô Beatitudo mea averti, & finem ultimum in creatura constitui. Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentissimæ Majestati, cultum debitum peccando subtraxi. Doleo ex motivo Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatori inobedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficiis, tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Justitiæ, quia juri tuo supremo, quod habes in me, contraveni. O utinam exitus aquarum deducant oculi mei, quia non custodie-

ſtodierunt legem tuam! O utinam nunc omnium pœnitentium, lacrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

5. Propoſitum.

AH quando tandem finis turpitudinis meæ! dixi nunc cœpi; ſtatuo firmiter Domine, cum auxilio gratiæ tuæ, omnia peccata, præſertim N.N. omneſque peccatorum occaſiones diligenter vitare. Proteſtor coram te, & curia tua cœleſti univerſa, quod malim mori, & omnia adverſa pati, quàm te peccatao mortali offendere. Demergo igitur animam meam in ſangvinem tuum pretioſiſſimum, tempore Paſſionis tuæ in ablutionem peccatorum effuſum, & per eandem paſſionem ac mortem tuam, te rogo, ut deleas iniquitatem meam. Ampliùs lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me.

In ipſa Confeſſione.

PEtitâ à Sacerdote benedictione, recita imprimis: Confiteor. *Deinde humiliter, diſtinctè, integrè, cũ circumſtantiis neceſſariis, numero peccatorum graviorum, non ſecus ac eas coram Iudice DEO, enumera peccata tua, hoc ordine, ut primò dicas peccata quæ reſpiciunt Deum, deinde illa, quæ proximum concernunt, ac demum quæ teipſum.*

In fine.

DE his atque de omnibus totius vitæ meæ peccatis, præſertim de omnibus im... tientiis & verbis otioſis accuſo me, doleo per omnia, ex amore DEI ſummi Boni, ropono cum Dei gratia emendationem, pe... pœnitentiam & abſolutionem.

Poſt Confeſſionem.

Conferes te illico ad agendas Deo gratias ro beneficio abſolutionis, confirmando pro-oſitum, & petendo perſeverantiam in gratia Dei quam in hoc Sacramento obtinuiſti, uod fieri poteſt, hoc vel ſimili modo:

BEnigniſsime JESU, revertor ad te cum leproſo mundato, & cadens in faciem me-am ante pedes tuos, gratias ago, quia me à lepra peccatorum ſanguine tuo emunda-ſti; Benedicta ſit in æternum Bonitas tua, quæ me reſpexit longè errantem, & non projecit à facie ſua me canem fœtidum, ſed omnia peccata mea poſt tergum ſuum projecit. Quis ſum ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi, me tuum contemptorem, me viliſsimum terræ vermi-culum, me fugitivum, tam benignè tra-here ad te, tam miſericorditer oſculo pa-cis donare. Tua hoc Bonitas fecit ô Pa-ter miſericordiarum, qui me prodigum

filium

filium ad te reducem suscepisti, stolâ gratiæ induisti, paterno amplexu dignatus es. Misericordias igitur tuas in æternum cantabo & benedicam te in omni tempore, qui propitiaris iniquitatibus meis, qui sanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in misericordia & miserationibus tuis.

Quis verò jam ampliùs me separabit à te, Bone JESU? an voluptas? an mors? Nihil horum cum gratia tua mi Deus. Statuo firmiter custodire Judicia justitiæ tuæ. Malo mori quàm fœdari, quia mihi bonum est adhærere tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adjuva me ô JESU, virtus mea, firmamentum meum, refugium meum, & liberator meus. Adesto mihi Divina Mater, peccatorum refugium. Adeste Beati Cœlites, Patroni mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, ut non habeam unde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi unà cum meritis Pretiosissimæ Matris tuæ, & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem pœnæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem Sacramentalem, quam nunc

amore

…ore tui facio, ipſe vindex ſcelerum me…m: tu eam ſuſcipe & ſalva me.

Hic abſolve pœnitentiam, cùm ſit pars in…ralis hujus Sacramenti, ne protracta ad ſta…n peccati mortalis, tibi parum aut nihil …ſit.

CAPUT XII.

Praxis Sacræ Communionis.

Ante Communionem.

PRæmittenda eſt duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* conſiſtit in …puritate cordis, non ſolùm à ſordibus pecca…ti, ſed etiam ab affectu inordinato ad ali…quam creaturam. Nam ut ait Spiritus San…ctus, anima ſaturata bonis terrenis, calcat hunc cœleſtem favum Euchariſtiæ.

2. Conſiſtit in aliqua mortificatione pridie Communionis facienda, quæ mortificatio potiſsimum afficere debet lingvam, & guſtum, quibus immediatè percipimus Sacram Euchariſtiam, ut ſic Agnus iſte immaculatus ſumatur cum lactucis acerbis & agreſtibus.

3. Con-

3. Consistit in excitatione ferventis desiderii ad imminentem brevi communionem. Proxima verò præparatio complectitur hos affectus.

Actus Fidei.

CRedo firma fide, Domine JESU Christe, propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse verè & realiter præsentem, unà cum Divinitate, anima, corpore, & sangvine tuo pretioso, & quidem per conversionem totius substantiæ panis in Corpus tuum, & totius substantiæ vini in sangvinem. Illum inquam Deum te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia sæcula, eidem consubstantialis, qui pro salute nostra incarnari, nasci, pati, & mori voluisti: qui denique à mortuis redivivus nunc ad dexteram Dei sedes, judex vivorum & mortuorum. Tu es ipse Rex meus, & Deus meus. Tu Rex gloriæ Christe, Tu Patris sempiternus es Filius. Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris. &c.

Actus Gaudii.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipse stat post parietem & velamen istorum accidentium panis.

En pulſat ad cor tuum, ipſi aperi-
O quanta mea felicitas! Regem cœli
erræ meo ſuſcipiam hoſpitio, illum com-
tar, quem caſtis ſuis viſceribus, quem in
s ſuis Virgo Mater geſtavit; cuius viſio-
omnes Beati in cœlo ſatiantur, &c.

Actus Humilitatis.

d unde hoc mihi, ut Dominus meus ve-
iat ad me? qui enim ego ſum Domine?
uis tu? Tu candor lucis æternæ, infinita-
itas; ego putredo, ego ſumma fœditas.
immenſa Majeſtas, ego vermis & cinis.
one parum eſt tibi ſemel in ſtabulo pro
natum eſſe, quia iterum hodie ad hoc
quilinium cordis mei intrare deſideras?
Domine exi à me quia homo peccator
n: non eſt bonum hunc panem filiorum
hi cani putrido dare, non expedit hanc
demptionis noſtræ gemmam pretioſiſſi-
am ante porcum projicire.

Actus Spei.

AT ſcio Domine, quia etiam catelli e-
dunt de menſis Dominorum ſuorum.
io quia debiles & claudos ad cœnam tuam
vitâſti, quia cum peccatoribus manduca-
, quia filium prodigum ad te reducem
tuo ſanguinatô tractâſti. Audio etiam

ex hoc Sacramento illam ſvaviſsimam v
cem tuam. Venite ad me omnes qui lab
ratis & onerati eſtis, & ego reficiam v
Accedo ergo ad te fretus bonitate tua,
clementia infinita, cum publicanis & pe
catoribus: venio cum filio prodigo. Pa
benigniſsime, fac me hodie ſicut unum
mercenariis tuis, qui in domo tua abu
dant panibus, ego enim fame pereo. E
ce infirmus ſum; ad te ergo Medicum v
nio. Immundus ſum ac ſitiens; ergo ad
curro, fontem omnis puritatis, Frigidus
tepidus ſum, ergo ad te propero ô ignis, q
ſemper ardes, & nunquam extingveris,
amore tuo accendar, & conſumar. Ten
broſus ſum, ergo ad te feſtino, ut illum
ner à te ô lux mundi, ô Sol juſtitiæ. V
ator ſum, errans in via ad patriam; er
ad te confugio, qui es Dux, Via, Verita
& Vita.

Invocatio Sanctorum.

PRetioſiſsima Mater DEI; voſque omn
Beati cœlites, invitate, quæſo, hunc R
gem veſtrum ad tuguriolum cordis me
præparate illud tanto hoſpiti, emundate
exornate veſtris meritis, virtutibus, affect
bus. Ornate illud veſtra caſtitate, ô Sanct
Virgines; veſtra humilitate Confeſſores; v
ſtra

patientiâ Martyres; veſtra fide Patri-
æ & Prophetæ; veſtra devotione Angeli
Archangeli. Tu verò Mater miſericor-
depone, ex ulnis tuis virgineis, hunc Fi-
n tuum in ſinum cordis mei, ſicut il-
in duro præſepio reclinâſti, ſimulque
ncede mihi illos affectus amoris, quibus
ebas eum amplecti, ſtringere, oſculari.

Deſiderium & invocatio Chriſti.

QUis mihi det Te ô dulciſsime JESU ſu-
gentem ubera Matris meæ, ut ample-
r te & deoſculer? Pater æterne, qui ſic
lexiſti mundum, ut ei Unigenitum Fili-
n tuum dares, da mihi nunc eundem.
li Unigenite Dei, qui de ſinu Patris ad
rram deſcendiſti, deſcende Domine ad
r meum. Spiritus Sancte, qui Beatam
irginem Mariam dignum habitaculum Fi-
o Dei feciſti, effice in me quoque hoſpi-
um Filio DEI. Deſidero te millies mi
ESU, quando venies, me lætum quando
cies? Quid mihi eſt in cœlo, & præter
quid volo in terra? Deus cordis mei,
pars mea Deus in æternum. Quemadmo-
um deſiderat cervus ad fontes aquarum,
ta deſiderat anima mea ad te Deus. Pa-
atum cor meum, paratum cor meum.
Veni

Veni Domine & noli tardare, veni d[...]
cedo mea, veni requies mea, salus a[...]
mæ meæ, vita mea,, Deus meus &
omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi & Adoratio

DEsideratissime hospes animæ mea[...] procumbo ad pedes tuos cum Magd[...]lena, teq; supplex saluto in corde me[...] &c. *Vide quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affectus Amoris.

JESU dulcis hospes animæ meæ, te sup[...] omnes divitias, honores, voluptates, & s[...]per omnia bona creata æstimo, & amo p[...]rè propter te, & bonitatem tuam infinitat[...] Æstimo autem & amo te, quantum est [...] me, summè intensivè, summè apprehen[si]vè, Seraphicè, Marianè, Theandricè, mod[is] possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debiti[s,] te dignis. Amplector pedes tuos, pro salu[te] mea clavis transfixos; exosculor manus vu[l]neratas, exosculor latus Sacratissimum la[n]ceâ perforatum. Amplector & exosculor ca[put] spinis coronatum, & omnia ac singula

vulne-

ulnera, quæ pro nostra redemptione pati
oluisti. Amplector autem te affectu Bea-
issimæ Virginis Matris, affectu S. Josephi. B.
loysii &c, & omnium Electorum tuorum,
ve comprehensorum. O quis mihi det il-
orum corda & affectus, ad te mi JESU di-
igendum? Gaudeo quod ab illis ameris
erfectè: eorumq; affectus, sive jam elicitos,
ve tota æternitate eliciendos, tibi nunc of-
ero, una cum illo affectu, quo te SS. Trini-
as amat. Sancti Patroni mei amate in cor-
e meo, laudate & magnificate mecum, hunc
Dominum meum, & exaltemus nomen ejus
n idipsum.

Gratiarum Actio.

Liberalissime Domine, quomodo tam copiosè, super me indignissimum effun-
dis beneficia tua? Quid tibi in me placuit,
quod ab æterno de me cogitasti, meque cha-
ritate perpetua dilexisti, & ut spero ad glo-
iam æternam prædestinasti. Quid prome-
ui, quod me in tempore ex nihilo creasti,
relictis in abysso nihili infinitis creaturis
melioribus? Quòd me tibi semper rebel-
em huc usque conservas, & in sinu tuo por-
as? Quid dignum in conspectu tuo egi,
quòd pro me servo tuo redimendo incar-

 nari,

nari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti; quòd mihi reliquisti infinita merita tua, doctrinam, exempla, Sacramenta? Quod me toties, non lacte, ut mater filium, sed Corpore & Sangvine tuo reficis, & nunc etiam refecisti? Quod denique me tot gratiis habitualibus ornâsti, tot gratiis actualibus prævenisti & adjuvisti? Agnosco & amplector viscera pietatis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes oculos, quibus respexisti super canem mortuum, similem mihi, atq; pro hac tua liberalitate, ac pro omnibus & singulis beneficiis, præsertim pro isto ad me hodierno descensu, tibi gratias ago in unione omnium affectuum, quibus te laudant Sancti tui in cœlo. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Oblatio sui.

SEd quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista duo æra minuta, corpus & animam, nisi me ipsum, & quidem jam totiès tibi debitum. Me ipsum ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine intellectum meum, & memoriam ut de

de te, propter te cogitem. Suſcipe volun-
tem, ut id velim quod tu vis, id nolim quod
non vis. Suſcipe cor meum, ut te ſolùm
nec. Suſcipe deniquè omnes animæ meæ
corporis potentias ac vires, ut in omnibus
is operationibus, ad ſolam nominis tui,
loriam tendant.

Petitio.

DOmine non dimittam te, donec benedi-
xeris mihi. Benedic quæſo ſicut vis, ſcis,
potes cordi meo, ut te diligat. Benedic
mnibus animæ meæ facultatibus, ne te un-
quam offendant. Da mihi veniam pecca-
erum meorum, da profectum in virtute,
præſertim N. da uſum ſalutarem hujus Sacra-
nenti, ut in fortitudine cibi hujus, coram
e ambulem perfectè, donec perveniam ad te,
Deus meus, unicum ac ſummum bonum
neum.

Ad Beatam Virginem.

AD Te etiam ſupplex accedo, Virgo &
Mater DEI, ac Domina mea. Ago tibi
gratias, quòd hunc Filium Dei Dominum
meum, quem ego nunc in Sacramento ſu-
ſcepi, in uterum tuum ſuſcepiſti, quòd ei
ſangvinem tuum puriſsimum, ad forman-
dum hoc corpus ſuppeditâſti, quòd illum

pro hoc usu meo nutrivisti, & educasti. Beata viscera tua, quæ portaverunt hunc æterni Patris Filium, & beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Tu in me illum amplectere. Tu illi canta in corde meo illud tuum Magnificat, quô SS. Trinitatem delectasti. Tu mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus eundem sive in utero, sive in ulnis tuis prosecuta es: ac demum impetra quæso mihi ab illo, vel micam donorum & gratiarum, quas ipse tibi pro hospitio rependit.

CAPUT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum, & Moralium.

Habentur in Corde Sancto Theophili Mariani, *à nobis edito, quò Lectorem remittimus.*

CAPUT XIV.

Praxis Laudandi Deum.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda, & ama aliquam perfectionem Dei, in tali creatura relucentem. v. g. in cœlo magnitudinem, in sole claritatem, in flore pulchritudinem. *O quàm pulchri-*

ulchrior, quàm clarior Domine es &c.

2. DEO agere gratias pro creatione, onservatione, cooperatione, omnium & singularum creaturarum. O Domine sis benedictus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in universo sunt, fuerunt & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omnium hominum & Angelorum, quæ tibi Domine unquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo, & tibi offero ad gustum tuum: è contra quot peccata in hoc universo fuerunt, sunt & erunt toties illa detestor, & retracto, teque amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ô Deus tecum. Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda & affectus electorum tuorum, atq; illis toties te amare, & laudare, & quidem in proportione Geometrica dupla; ita ut sequens affectus, sit duplo intensior, quàm fuerit præcedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes,

quater genuflecte, adorando Deum nomine omnium hominum in mundo viventium præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus.* vel: *Regi sæculorum immortali soli Deo honor & gloria.*

CAPUT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per Annum celebrandi.

Universaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

1. FRequenter illum adorare, sive in Eucharistia, sive in cœlo, ubi illum contemplaberis ut Gubernatorem, ut Summum Pontificem, ut omnium gratiarum Dispensatorem, dicesq; dum cœlum aspicis: *Sedenti in Throno DEO, & Agno honor & gloria.*

2. Desiderare & procurare, ut gloria & amor Christi promoveatur ubiq; & semper.

3. Procurare ut actiones tuæ sint similes actionibus ipsius.

4. De

4. De illius officiis, excellentiis ac meritis, loqui, legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis tanquam caput in membris.

6. Offerre sæpiùs ipsius merita, SS. Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificium, quod Christus Dominus perpetuò offert in cœlo: *Pater respice in faciem Christi tui.*

7. Elicere 33. affectus erga Christum, in honorem 33. annorum ipsius vitæ. Sunt autem hi, vel similes.

Affectus erga Dominum IESVM.

Qui etiam disponi possunt per decades Coronæ.

1. Adoratio.

JESU Excellentissime, te adoro cultu latriæ verum DEUM, ac Supremum Dominum meum.

2. *Fides.* JESU Veracissime, in te credo, & omnia quæcunque revelâsti, firmissimè amplector propter te.

3. *Spes.* JESU Benignissime, in te spero, & per merita tua, veniam, gratiam, & gloriam.

4. *Amor.* JESU Amabilissime te super omnia bona creata æstimo, ac diligo toto cordis mei affectu.

5. *Gratulatio.* JESU Perfectifsime, cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentiis tu[is]

6. *Gratitudo.* JESU Beneficentifsime, pr[o] tua incarnatione, doctrina meritis, Sacra[-]mentis, & pro gratiis omnibus, sis bened[i]ctus in æternum

7. *Zelus gloriæ Christi.* JESU Honorabili[s]sime, desidero ut ab omnibus creaturis ratio[-]nalibus super omnia lauderis & ameris in æternum.

8. *Dolor.* JESU Dignissime, doleo sup[er] omnia mala, de omnibus peccatis, negligen[-]tiis, ac irreverentiis, quibus aliquando à m[e] & ab omnibus peccantibus offensus es.

9. *Oblatio sui.* JESU Liberalifsime, tot[us] sum tuus, eroque in æternum; sicut tu totu[s] meus esse voluisti

10. *Petitio.* JESU Misericordifsime, pe[r] vulnera tua esto mihi JESUS & Salvator nunc & in morte mea.

Hi affectus cùm semper usurpari possint sunt tamen alii, qui magis sunt accommodati singulis festis Salvatoris, de quibus aliquid dicendum.

In Adventu Exercitia.

1. VIsitabis sæpiùs in utero Beatissimæ Virgi-

irginis Christum, tanquam in carcere pro beratione tui existentem, & in honorem ovem mensium, quibus ibi mansit, elicies ovem actus, quales sunt: Fides de incarnaione Verbi Divini, Adoratio ejusdem Veri Incarnati, Amor ejusdem, in unione amois quo illum in utero suo amavit Beatissina Virgo, Gratiarum actio pro beneficio Inarnationis, & similes.

2. Quoniam DEUS per Incarnationem pecialiter manifestavit sua attributa, benedices omnia & singula, hoc modo: Domine, it benedicta ab omnibus, super omnia, tua potentia, quam ostendisti, uniendo tam mirabiliter Verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, quâ invenisti modum tam proportionatum salvandi genus humanum. Sit benedicta liberalitas tua, quâ nobis Filium tuum, & omnia cum illo donasti. Sit benedicta Misericordia tua, quâ nostras miserias suscepisti. Sit benedicta Justitia, cui ut satis faceres ad æqualitatem pro nostris peccatis, carnem passibilem suscipere voluisti, &c.

3. Imitando VERBUM Incarnatum, in honorem ipsius muti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimum in refrenandis vitiis lingvæ, & in actibus humilitatis. Item ad imitandam unionem hypostaticam

ſtaticam, exercebis te in unione morali cum DEO, quæ conſiſtit in deſtructione amoris proprii, qui eſt velut ſubſiſtentia hominis veteris & terreni, & in amore DEI, per quem homo, unus cum DEO ſpiritus efficitur.

4. *Petitiones* hoc tempore iſtæ poſſunt eſſe: *VERBUM Incarnatum de cælo in terram deſcendens, da ut ego bene in cælum tendam, & perveniam. Fili DEI qui factus es filius hominis, da ut ego fiam filius DEI.*

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum veniſti, da ut obſervem doctrinam tuam.

Teſſera hoc tempore frequenter repetenda, ſit hæc: *Veni Domine & noli tardare.*

In Nativitate Domini.

1. ALiquoties de die, nunc cum Paſtoribus, nunc cum Angelis cantantibus Gloria in excelſis, nunc cum Magis ſalutabis & adorabis in ſtabulo Chriſtum natum, hoc modo: VERBUM Incarnatum, adoro in hoc parvo tuo corpuſculo immenſitatem tuam, quâ cœlum & terram imples. Adoro in hac tenella ætate, tuam æternitatem. Adoro in hac muta infantia tuam ſapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salve Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salve ô lux mun-

illuminans pastores: illumina quæso tene-
as meas. Salve Pastor, quærens in hoc
abulo ovem perditam: quære me, quia o-
s sum perdita. Salve Magister veritatis,
ocens ex hac Cathedra præsepii: doce me
cere voluntatem tuam.

2. Toto die per imaginationem versabe-
is in sacro stabulo, in quo natus est Chri-
us. Itaque decumbes propè bovem & asi-
um, qui Christo præstabat obsequium.
Dum te indues, recordaberis fasciarum Chri-
i Infantis. Dum comedes, recordaberis
actis virginei, quo Christum Virgo Mater
nutriebat. Audiendo cantum, recordabe-
ris cantus Angelici in stabulo. Dum exa-
men facies, putabis te cum S. Josepho verre-
re stabulum, juxta illud Davidis: *Scopebam spiritum meum.*

3. Communio Sacra sic fieri potest. Cor
tuum stabulum, in quo Christus nasci debet
per gratiam, quam immundum & bestiali-
bus affectibus plenum! *Primò*, ergo te hu-
miliabis coram DEO. *Secundò*. Emunda-
bis cor tuum per contritionem. *Tertiò*. Vi-
dendo quod non sit locus Christo nato in
diversorio, invitabis eum ad cor tuum, pe-
tesq; à Beatissima Virgine, ut Filium suum
in corde tuo tanquam in duro præsepio de-
ponat. *Quartò*. Sic introducto Christo per

Com-

Communionem ad ſtabulum cordis tui, varia illi obſequia præſtabis. itaque adorabis eum cum Paſtoribus ac Magis, offereſque aliquam ſpontaneam incommoditatem, quam ſuſcipies in honorem Chriſti, aliquid ſimile in ſua Nativitate patientis. Complecteris ipſum affectu S. Joſephi, & Beatiſſimæ Virginis, ac velut Bos & Aſinus, comparatus ſcilicet jumentis inſipientibus, eundem amore tuo ferventi calefacies. Ligabis faſciis non tam illum, quàm tuam rebellem voluntatem, faciendo aliqua ſancta propoſita. Parabis balneum illi ex lacrymis contritionis, & compaſsionis erga Salvatorem tuum, jam in ſua infantia pro te pati incipientem.

Quintò. Obturabis foramina ſenſuum tuorum, interdiu cuſtodiendo oculos, lingvam, aures, ne ventus frigidus tepiditatis incommodum afferat Chriſto, quem in cor tuum ſuſcepiſti.

Teſſera hujus diei, in ſingulas horas pronuncianda hæc erit: VERBUM CARO FACTUM EST, *& habitavit in nobis*, vel: *JESU tibi ſit gloria, qui natus es de Virgine.*

In novo Anno.

1. REvocabis in mentem beneficia, quæ hoc anno à DEO recepiſti, & in gra-

gratiarum actionem offeres JESUM in circumcisione cruentatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus DEUM anno elapso offendisti, in Sangvine Christi, in circumcisione effuso, ablues animam tuam, statuésque firmiter pro anno sequenti meliùs DEO servire, & vitare peccata, præsertim aliquot graviora in particulari.

3. Pro strena offeres Sanctissimæ Trinitati JESUM natum & circumcisum, per quem pro strena vicissim petes benedictionem, & gratiam sanctè vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis.

1.

NUllum diem omittes, quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas ea quæ inferiùs habentur.

2. Mortificationes hoc tempore crebriùs usurpandæ, quales sunt disciplinæ, catenulæ, somnus in lecto duriore, &c, &c. In honorem flagellationis, vinculorum, & crucifixionis Domini.

3. In Actionibus ordinariis retinebis memoriam Domini patientis, juxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap. 3.

4. Videndo Imaginem Christi patientis, vel audiendo aliquod mysterium passionis, excita-

excitabis in te affectum gratitudinis, & offeres Christum patientem pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis. v. g. Sudorem Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptum Domini pro superbia, crucifixionem pro impatientia &c.

5. Curabis pro tua parte compensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Maiestatem ejus contemptam, amabis Bonitatem infinitam odio habitam, laudabis & glorificabis Sapientiam derisam. Innocentiam contumeliis affectam. Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicendo: *Domine, quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi offero affectus laudis, honoris, amoris.*

6. Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput Salvatoris mei, pro mea superbia, coronâ spineâ redimitum: heu me! ego te meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c, ceu spinis laceravi. Ave frons sole serenior, spinis cruentata; in lapsu percussa, ignosce quæso inverecundiæ meæ. Avete Oculi, cœli sydera, pro me velati, contusi, livore pleni: adoro vos, & damno meam curiositatem,

um, vanitatem, &c. Avete Aures, portæ rdis, ſemper ad orationem noſtram aper-, & in Paſsione contumeliis ſauciatæ: uti-am aures meæ ſint apertæ inſpirationibus vinis. Ave vultus Angelis deſiderabilis, go te per alapam tuam & ſputa, non te a-ertas à me. Ave dulce os, pro me felle & ſi-cruciatum. Ave Collum funibus conſtri-tum, felle imbutum, propter meam intempe-antiam. Avete Manus, unde bona omnia rocedunt, ligatæ & clavis transfixæ pro no-ris rapinis, vindictis, aliiſque manuum eccatis. Avete pedes perforati. Ave La-us apertum, porta Domini, per quam ju-ti intrant, feneſtra humanitatis: intrem & ego per te ad vitam æternam. Ave de-ique Cor Domini mei dulciſſimum, Re-gia charitatis, refugium miſerorum, meis voluptatibus afflictum, cruciatum: ac tanto erga nos amore accenſum, per hoc ipſum Cor tuum te rogo bone JESU, ne permit-tas, ut Sangvis tuus pretioſus ſit pro me fru-ſtra effuſus.

Teſſera hujus temporis. Qui paſſus es pro nobis, JESU Chriſte miſerere nobis.

In Reſurrectione Domini.

1. SAlutabis Chriſtum Dominum Redivivum cum Beata Virgine, cum ſan-

sanctis mulieribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide eum resurrexisse verè.

3. Sperabis, per mortem ejus, felicem resurrectionem.

4. Gaudebis de ejus resurrectione, & de dotibus gloriosi corporis.

5. Petes à vitiis resurrectionem spiritualem. Tessera hujus temporis, hæc erit: *Vive JESUS redivivus. Credo quod Redemptor meus vivit.*

In Ascensione.

1. PRostratus ad pedes Christi Domini ascendentis, cum Beata Virgine, & Apostolis valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorum toleratis, ac pro consummato opere nostræ redemptionis.

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, ut illud secum accipiat, à terra attollat cœloque affigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones ac proposita, transmittenda per Christum Sanctissimæ Trinitati, v. g. quòd DEUM nullo peccato mortali offendere velis; quòd gloriam ejus majorem propagare cupias &c.

3. Petes humillimè ut elevatis manibus benedicat tibi illâ benedictione, quam dedit Sanctis Apostolis.

4. Gaudebis de gloriosa ejus ascensione, & exaltatione nominis ipsius, ac de illo amplexu,

exu, quo Sanctissima Trinitas Christum ascepit in cœlo.

5. Gratias age Sanctissimæ Trinitati pro ta exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis & Sanctis Patriarchis, quòd Christum triumphantem ad cœlum deduxerint, ibique Regem suum adoraverint.

6. Adorabis in cœlo Christum, ut Regem, Supremum Pontificem, ut Advocatum, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in æternum.

Tessera hujus diei sit hæc: *JESU tibi sit gloria, qui victor in cœlos redis. Sedenti in Throno Deo, & Agno honor & gloria.*

Die Pentecostes.

Tale Exercitium proposuit R. P. Gaspar Druzbicki Societatis JESU, in MSS.

1.

Concipiatur æstimatio dignitatis, bonitatis, potentiæ, quam habet Spiritus Sanctus.

2. Desiderium ejus præsentiæ.

3. Investigatio eorum, quæ me impediunt, quominus Spiritum Sanctum plenè

cupiam,

cupiam, cupientem se mihi per sua dona copiosa communicare.

4. Mei abiectio, humiliatio, annihilati in ejus conspectu.

5. Addi potest gratiarum actio, pro descen su in Apostolos, & pro omnibus illustration bus ac inspirationibus, mihi à Spiritu Sanct datis.

6. Addi potest dolor de defectibus, qu bus restiti spiritui Sancto, eumq; in me con tristavi.

7. Invocatio ejusdem ad animam, tanquam ad templum suum; veniat ignis ad frigus, au rum ad lutum, spiritus ad carnem. Ubi ad hiberi potest intercessio Beatæ Virginis, Apostolorum recipientium Spiritum San ctum.

8. Petitio eorum donorum à Spiritu San cto, quibus hodie replevit Beatam Virginem & Apostolos.

Tessera hujus diei: *Veni Sancte Spiritus, & emitte cælitus lucis tuæ radium.* vel: *Cor mundum crea in me DEUS, & Spiritum re ctum innova in visceribus meis. Ne projicia me à facie tua, & Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me.* Psal. 50.

In festo Corporis Christi.

Præter ea, quæ dicta sunt de visitatione SS

acramenti, quàm in hoc festo sæpiùs repetere ... er est, ad devotionem sequentes juvabunt

Affectus erga SS. Sacramentum.

1.

CRedo firma fide & confiteor, Domine JESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum Deum & hominem, & quidquid Sancta Mater Ecclesia credendum proponit, firmissime amplector.

2. *Adoro te*, hic præsertim, cultu latriæ, affectu totius Ecclesiæ militantis & triumphantis.

3. *Gaudeo* de omni honore & gloria, quam habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento.

4. *Doleo* de omnibus hæresibus, blasphemiis, sacrilegiis, irreverentiis, quibus ab hæreticis & malis Catholicis in hoc Sacramento offenderis.

5. *Ago tibi gratias* cum tota Ecclesia tua, pro instructione, administratione, & usu hujus Sacramenti, tam mihi quam aliis, concesso.

6. *Desidero*, ut ab omnibus creaturis rationalibus adoreris, & glorificeris in hoc Sacramento, & dignè suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus, eroque in æternum, sicut totus meus esse voluisti in hoc Sacramento.

8. SS,

8. Sanctissima Trinitas respice in facie Christi tui hîc verè præsentis, quem tibi nu[nc] offero, in Sacrificium Latreuticum, Eucha[ri]sticum, Propitiatorium, Impetratorium.

9. Da mihi quæso gratiam, ut te in h[oc] Sacramento, prout oportet, colam & susc[i]piam, ac demum in cœlesti convivio da, ut te fruar in æternum.

Tessera hujus diei ad singulas horas rep[e]tenda: *Laudetur SS. SACRAMENTUM.*

CAPUT XVI.

Breves Meditationes de Passion[e] Domini.

Christus valedicit SS. Matri.

Considera anima mea, quàm obedie[ns] fuerit Christus voluntati Patris ætern[i] cui ut obediret, voluit etiam Matri suæ Sa[n]ctissimæ, quam adeò amabat, valedicere, ipsamque relinquere, affligere properando a[d] Crucem, & dolores ac cruciatus acerbiss[i]mos. Tu verò quoties ad DEI inspiratio[]nes obsurdescis! quàm nimis es affixus r[e]bus creatis, quæ te in amore DEI imped[i]unt! Erubesce coram DEO, & nunc ta[n]dem dic vale omnibus salutis impedime[n]tis,

is quamvis tibi chariſsimis, idq; amore …iſti, & ſtudio imitandi ipſum.

. Conſidera, quo dolore, quibus lacrymis …epit hanc valedictionem Filii ſui Sanctiſ… …a Mater, quæ tantopere Chriſtum, non ut …minem tantùm, ſed etiam ut Deum dili… …bat: ex altera parte, vide quàm patienter, …: triſte nuntiũ tulit; non conquerendo, non …a ulla impatientiæ oſtendendo, ſed poti… …conformando ſe divinæ voluntati. Tu ve… …dum privaris aliquo ſolatio, dum tibi DE… … aliquam afflictionem immittit, quàm im…p…iens es! quàm DEI voluntati repugnas! …le igitur & defle tuas impatientias. Reſi… …a te DEO ad omnes afflictiones. Compa… …e afflictæ SS. Matri, pete ab illa patienti… …m in adverſis.

Chriſtus orat in horto.

I.

1. COnſidera, quâ reverentiâ Chriſtus orat Patrem, quâ attentione, quâ …votione. Orat proſtratus in terram, orat …paratus à diſcipulis, in loco remoto ab o…ni ſtrepitu, tempore noctis quieto. Et ta…en fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius di…ractionibus in orando. Tu verò quàm ir…reverenter, quam diſtractè, quam tepidè oras, …oquerisq; cum DEI majeſtate, cùm ſis pul-

vis &

vis & cinis, ac vilis ranuncula. Erubesce dole, propone emendationem, pete à Christo donum orandi, & ejus orationem off DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Confidera alias virtutes orationis Christi; fuit enim conjuncta cum filiali fiduci cùm diceret: *Pater, si possibile est.* Fuit eum DEI voluntate conformis, cùm dicere *Non mea, sed tua voluntas fiat.* Fuit perseverans, cùm tribus horis, ter eandem orationem repetierit. Disce Christo orante, qual tua debeat esse oratio. Vide an talis soleat esse. Pete veniam defectuum in orando. Propone Christum orantem imitari, & ad hoc opem ab ipso implora...

Christus tristatur & sangvine sudat.

I.

VIde & imaginare Christum pallentem, tristem, tædio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera, quod hæc tristitia fuerit tanta, ut sufficeret ad mortem, prout ipse Dominus dicit: *Tristis est anima mea ad mortem.* Tum quære ex Christo JESU voluptas cordium quis te adeo afflixit? Respondebit ipse proculdubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate

illis

; tuis peccatis, quæ tunc Christus in hor-
videbat, & quæ tantopere tunc horre-
, ac detestabatur. Quibus expensis,
ita in te summum odium, ac detestati-
em peccati præsertim illius, in quod sæ-
s laberis. Pete à Christo mærente con-
tionem de peccatis. Statue aliquod so-
ium Christo mærenti afferre. Commen-
Christo agonizantes, tuamq́ue agoniam;
illa tua tædia extrema, pavorem ac tristi-
s, conjunge Christi tædiis, pavori ac tri-
iis.

2. Vide Christum Sangvine sudantem, i
le defluentes guttas sangvinis primo in ve-
m, deinde in terram. Hæc admiratus,
ære causam hujus prodigiosi sudoris, quæ
n est alia, nisi quod Christus pro salute
a, tantum laboraverit usq; ad sudorem
ngvineum. Tu verò quàm parum laboras
o salute tua! quid hactenus pro illa ardui
perasti? cui tentationi usque ad sangvinem
stitisti? quid heroicum generosè fecisti?
onfundere. Collige istas guttas sangvinis
nquam gemmas pretiosas, & repone in
rde tuo. Suppone terram cordis tui isti
uviæ sangvineæ, & pete à Christo, ut
e rore pretioso cor tuum aspergat, red-
tq; fertile ad producendos flores & fructus
rtutum. Deniq́ue statue usq; ad sudo-
m, usq; ad sangvinem pro DEO, pro cœ-

lo, pro

lo, pro anima tua generosè operari.

Christus comprehenditur.

1.

COnsidera ex una parte furorem satellitun quo in Christum velut in agnum lupi i ruerunt, eumq; funibus & catenis ligarunt adinstar prædonis. Ex altera parte vide mansvetudinem Christi, non repugnantis sed sponte manus offerentis ad vincula. O Samson invictissime, quis te his comp dibus ligavit? Nemo alius ô anima n amor tui, aut potiùs peccata tua: ait enim per Prophetam: *Funes peccatorum ci cumplexi sunt me gratis.* Ergo tam dur eris corde, ut videns amore tui ligatum DEUM Hominem, non permittas te ab ligari, non catenâ ferreâ, sed aurea amori Non ut amittas libertatem & vitam æte nam. Instat tam diu ad portam cord tui pulsans DEUS, ut te liget sibi in v ctimam, sibique adstringat. Dona te al quando ipsi, qui se tibi ad tam dira tormen ta donavit. O Domine liga cor meum amore tuo; liga memoriam, ut tui soli recordetur; oculos ne videant vanitatem liga manus ne operentur iniquitatem; liga lingvam, ne quod tibi displicet loquatu liga pedes, ne ambulent in via peccatorum liga me totum vinculis charitatis, ut viva tus tuus in æternum.

2. Chri-

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad rram à nefariis satellitibus prosternitur, orumq; pedibus conculcatur. Vide anima iea, Dominum gloriæ, Regem majestatis, i curvatur omne genu, qui sedet super Cheubim, cujus cœlum sedes est, sub pedibus ilissimorum hominum jacentem. O quanum se demisit pro te tanta majestas! & tu ulvis & cinis, terræ vermiculus, tam studisè alta petis, omnibus cupis eminere, nulli is subjici. Offer DEO istam Christi humiitatem, prò tua superbia, pete hanc virtuem à Christo pro amore tui conculcato.

Christus ad Annam alapâ cæditur.

I.

Considera, quomodo Christus ab Anna Pontifice interrogatus de sua doctrina, cùm modestè respondisset suam doctrinam esse publicam, ob hoc modestum responsum, ab uno ministrorum alapam accepit. Expende quàm fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Personæ, in tot pectantium præsentia, non solùm graviter contumeliosa, sed etiam crudelis, cùm fuerit inflicta manu armata, ita ut Christus in terram prolapsus sit. Contemplare ergo faciem Christi lividam, vide signa illius sa-

crilegæ manus, faciei Christi impressa; & obstupesce tantum scelus, Christoque patienti compatere, sed simul vide tuam impietatem, O quoties & tu faciem Christi percussisti! non valendo audire ejus vocem, quâ tibi ad cor loquitur, contemnendo ipsius vocationem ad statum meliorem, non æstimando Christi consilia. Igitur cum dolore pectus tuum percute, & osculare Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansvetudinem Christi: pro tam crudeli & ignominiosa alapa, non evocat è cœlo fulmina, non malum imprecatur, non signum ullum impatientiæ ostendit, non prorumpit in verba mordacia, sed mansvetissimè respondet: *Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem benè, quid me cædis?* Admirare hanc patientiam & mansvetudinem, simul te reflecte supra tuam impatientiam, dum uno verbo, una levi confusione provocatus, tam facilè excandescis, nisi minas & vindictam spiras, in tot verba aspera & maledicta prorumpis. Confundere, disce à Christo mansvetudinem & patientiam, eamque propone, ac pete à Christo mansvetissimo.

Christus

Christus apud Caipham.

I.

Vide Christum ligatum stare cum omni modestia ante Caipham. Considera quam injustè ipsa innocentia & Virtus DEI in illo concilio accusatur, quomodo ille qui est Sanctus Sanctorum, & author vitæ, pronuncietur blasphemus, & reus mortis judicatur. Hinc agnosce, quàm sint erronea judicia humana, quæ Christum condemnarunt, ac proinde quàm parvi sint æstimanda. Tu verò quàm studiosè ea quæris! quantum affligeris, cùm injustè accusaris aut condemnaris. Erubesce, & disce exemplo Christi pati accusationes, calumnias, & judicia hominum; atque ad hæc toleranda te offer, amore Christi injustè accusati & condemnati, à DEO auxilium petendo.

2. Considera alias injurias, quas hac nocte passus est Christus in domo Caiphæ. Nam alligatus ad columnam, fuit expositus tanquam meta opprobriorum furori satellitum, quorum aliqui velârunt faciem ejus, alii pugnis & alapis eum cædebant, alii in faciem ejus spuebant, alii capillos evellebant. Admirare hoc spectaculum & compatere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dole, quòd tu quoque

velare soleas oculos Christi, quando ita liberè peccas, ac si te peccantem DEUS, non videret. Dole, quòd in faciem Christi spuas, dum in præsentia illius effutis verba inhonesta, sputis omnibus turpiora. Dole, quòd Christo alapam infligis, cùm alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc seriò corrigè corrigenda.

Christus apud Pilatum.

1.

COnsidera calumnias Christo impositas à Judæis apud Pilatum, tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ majestatis reus: & tamen fuit innocens, segregatus à peccatoribus, Sanctus Sanctorum.

Ex altera parte considera silentium Christi, cùm nec per se, nec per alium voluerit refutare calumnias, licet facilè potuerit, & licet faventem sibi Judicem habuerit. Hinc verè reflexione supra te facta, vide, an tu quoq; in aliquo innocente Christum non es calumniatus, an non infamaveris, & detestare hoc vitium, ac pete à Deo charitatem proximi. Deinde vide quo silentio toleras calumnias, iniquas accusationes, detractiones, & ad alias tolerandas te resolve amore Christi, petendo patientiam.

2. Expende illa verba Christi, cùm interrogatus à Pilato: *Ergo Rex es tu?* Respondit: *Regnum meum non est de hoc mundo.* Quibus verbis docet Christus, nos, qui Christum adoramus, non debere inhiare mundanis divitiis, honoribus, voluptatibus, quæ omnia transeunt, sicut fumus & umbra: sed potiùs studere congregandis meritis, & divitiis æternis, spectando in omnibus nostris actionibus Regnum cœlorum, & gloriam æternam, ad quam creati sumus. Tu verò ô quantùm affixus es mundo ejusque fallaciis! quam raro ad bona æterna & cœlestia aspiras! & tamen te Christi sequacem esse dicis. Erubesce mendacium istud, & pete à Deo gratiam, ut tibi vilescant omnia transitoria, & chara sint bona æterna.

Christus apud Herodem.

I.

CONsidera, quomodo Christus per plateas urbis publicas, spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab uno tribunali ad aliud, tanquam latro ducitur, aut potiùs trahitur; quomodo à satellitibus nefariis, nunc pugnis, nunc calcibus tunditur, quomodo ab insolentissima plebe, cui tot beneficia præstitit, illuditur, luto & la-

pidibus impetitur, jam latro, jam falsi Propheta, ac deceptor hominum proclamatur. Ex altera parte eleva mentem, & considera in Christo illam adorandam Majestatem, cui serviunt Angeli, quæ rebus omnibus dominatur; illam potentiam, cui nemo resistere potest; & hæc obstupescens inclama: Pro me, pro me vilissimo vermiculo talia DEUS patitur, pro me conculcatur, pro me DEUS ligatus, irrisus, &c. Et hoc sæpius repete, donec cor tuum accendatur; tunc enim prorumpes in affectum compassionis erga Christum, talia patientem, & in affectum doloris de tuis peccatis, quæ fuerunt causa Christo harum afflictionum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc vel illud peccatum, item vincendi hunc vel illum respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Divino.

2. Considera Christum, qui est Sapientia DEI infinita, ab Herode ejusque aulicis contemptum, & pro stulto habitum, irrisum, atque veste alba indutum, ut ab omnibus pro fatuo haberetur, & ita per plateas reductum ad Pilatum.

O quæ tunc probra, quas irrisiones audivit cum summa patientia, ab illa fæce hominum innocentissimus Salvator! & tu ab o-

omnibus

mnibus vis honorari, laudari, adorari, cum id nec ob sapientiam, nec ob patientiam merearis. Confundere de hac tua ambitione, disce à Christo, contemptus, irrisiones, ac probra, ejus amore pati; hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus ipse indutus fuit apud Herodem. Pete etiam à Christo vestem albam puritatis, quam ipse nobis hac irrisoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilatum.

I.

EXpende Christi ignominiosam cum Latrone Barabba comparationem, atque Barabbæ præ Christo electionem: quod ô quantum dolorem Christo attulit! cum vidit se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficiis cumulavit. Sed tu quoque an non præfers Barabbam Christo? Quando magis adhæres suggestioni Dæmonis, quam inspirationi Divinæ: quando pluris æstimas mundi voluptatem, divitias, honores, quam Christi gratiam & vitam æternam: quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati; rationem sensui; spiritum carni; æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cæcitatem tuam, deprecare Christum, & ex nunc illum ejusque gratiam

gratiam æstima super omnia, supra divitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates &c.

2. Considera vociferationem Judæorum clamantium: Tolle, tolle, crucifige hos plausus retulit Summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi: & tu tantopere ambis laudem humanam, & plausus adeò affligeris, cùm illis cares, quibus tamen undiq; indignus es. Confundere, & hinc disce contemnere laudem humanam, & gloriam à solo DEO quærere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus Flagellatur.

I.

EXpende Christi, in conspectu tot hominum, probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quinta ibi fuit Christi verecundia, de qua dicit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem & reverentiam meam!* Quantum verò te amavit! qui amore tui vestibus etiam spoliari voluit, ut te veste gratiæ & virtutum, ac stola gloriæ indueret. Propter te eò devenit DEUS, qui cœlum stellis, terram floribus, aves plumis, Angelos gloriâ vestit, ut amore tui factus sit

ſit nudus. Tu jam vide, quid te par ſit facere, amore hujus Domini. An non expedit ut te ſpolies omnibus affectibus inordinatis, omnibus ſolatiis, omnibus commoditatibus, ut Chriſtum Ducem tuum nudum, miles nudus ſequaris.

2. Vide Chriſtum ad columnam atrociter funibus ligari non reluctantem, non reſiſtentem, ſed ultro manus ligandas offerentem. Admirare hanc Chriſti obedientiam, eumque imitari ſtude, ut propter Deum non ſatellitibus ſed ſuperioribus tuis, promptè obedias, & præſertim ut obedias DEO, dum tuam libertatem vult ligare, & te ſibi adſtringere nexu amoris.

3. Conſidera diram Chriſti flagellationem. Dira fuit ex parte temporis, quia juxta aliquos duravit una horâ & mediâ. Dira ex parte flagellorum, quæ conſtabat ex nervis, catenis ferreis, virgis ſpinoſis. Dira ex numero plagarum; quarum numerantur 6666. à planta pedis, uſque ad verticem Chriſti. Dira ex rabie carnificum, qui partim à Judæis pecuniâ corrupti, partim à dæmone incitati, crudeliſsimè ſæviebant in Chriſtum, alii aliis ſuccedendo. Deniq; dira fuit ex parte carnis & complexionis Chriſti delicatiſsimæ. Vide ergo in carne Chriſti ſulcos, vide ſangvinem defluentem in terram, vide totam carnem laceratam,

vide ossa transparentia: & te ipsum hujus laniena reum agnosce. Hæc enim patitur Christus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Christo compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis, & carnis mortificationem. Denique in sangvine Christi in hac flagellatione effuso, animam tuam contaminatam lava, dicendo cum Psalmista: Ampliùs lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me &c.

Christus spinis coronatur.

1.

EXpende amorem Christi erga te. Non satis fuit ipsum tam copiosum pro te sangvinem effudisse in flagellatione, una adhuc pars corporis, nempè caput, superfuit à vulnere libera: & hanc etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo quâ rabie milites imponunt Christo coronam spineam, eamq; capiti sacrosancto baculis crudelissimè infigunt. Vide spinas, quarum plures numerantur quàm mille, usq; ad cerebrum pertingentes, juxta Sanctum Bernardum. Vide sacrum cruorem copiosissimum primò in faciem, deinde in corpus ex facie defluentem. Tu verò Christiane ah quàm Christo difformis es? qui caput tuum coronas cogita-

ationibus laſcivis, ſuperbis, ambitioſis, quæ in has ſpinas converſæ, Chriſti caput laniarunt. Itané decet ſub ſpinoſo capite membrum eſſe delicatum? Itané Regis ad exemplum tui componeris? Ah depone aliquando amore Chriſti iſtas roſas evanidas ex capite tuo, & impone tibi coronam Chriſti ſpineam, quæ in auream in cœlo convertatur.

2. Chriſto ſic coronato, ad ludibrium, traditur in manus arundo, locò ſceptri. Vide quid Chriſto mundus offerat, & quid tibi etiam offerre poſſit. Nil niſi arundineum, niſi bona vacua, inania, fragilia. O quantum hoc dono tibi illudit! Cur ergo potiùs non amas aureum Chriſti ſceptrum, Regni in cœlis inſigne? Cur tibi illudi permittis? Redi aliquando ad mentem, & ſolida præfer caducis, temporalibus æterna.

3. Vide quomodo Chriſto illudunt milites, uno genu flectunt ante ipſum, & manu caput feriunt ac vulnerant. Regem appellant, ſed Regem dolorum faciunt. Regem adorant, ſed arundine donatum. O quoties & tu ita Chriſto illudis, cùm eum adoras orando, ſed contemnis malè operando, cùm ipſum uno genu adoras, altero Diabolum: cùm ipſi offers illa arundinea,

& fragi-

& fragilia propofita, illam arundineam omni spiritu vacuam pietatem. Erubesce hanc impietatem, & statue Christum solida virtute adorare, hasque illusiones compensa, dicendo cum Psalte: *Tu ipse Rex meus & Deus meus, ô Domine ego servus tuus, & filius Ancillæ tuæ.*

Christus damnatur ad Crucem, eamque bajulat.

I.

CONsidera pusillanimitatem Pilati! Is enim agnovit Innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio:* & tamen propter respectus humanos, propter gratiam conservandam apud Cæsarem, propter vitanda odia Judæorum; Christum injustissime damnavit ad Crucem. O respectus humani infelices! an unum ad hoc impulistis, ut Christum ejusq; imitationem, ut vocationem respueret, ut virtutem deseret, ut damnaret Christi consilia & præcepta? Ego ipse an talis non sum? Nolo deinceps esse ô Domine, da mihi generosum animum, omnes respectus humanos contemnendi, ibique magis adhærendi & virtuti, quàm amicis, quàm mundo, quam carni, omnibusque aliis me à te avocantibus.

2. Vide Christum damnatum ad mortem,

cruce

cruce onustum per vias publicas procedere, atque montem Calvariæ conscendere. vide, quàm sæpè jam sanguine exhausto debilitatus, sub pondere crucis labitur, nec ullus adest, qui illum in cruce ferenda juvare velit. A te igitur hoc solatium petit, illis Evangelii verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam, & sequatur me.* Non vult ut tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipse tulit, sed tantùm vult, ut feras crucem tuis viribus accommodatam, crucem tuis peccatis debitam. Cur ergo renuis? cur te excusas? cur humeros Cruci Christi non submittis? Resolve te aliquando generosè, & offer Christo ad portandam cum illo Crucem, & disce non esse aliam ad cœlum viam, nisi hanc, quâ Christus ivit, crucem ferens.

Christus crucifigitur.

I.

CONsidera, Christo ante crucifixionem in monte Calvario, cum jam vix spiraret præ debilitate, oblatum esse vinum felle mistum. Quanta ista crudelitas fuit! Quàm acerbum Christo tormentum! Quanta porro Christi erga nos charitas, qui amore nostri, nullum sensum suum, etiam gustum,

gustum, voluit esse à dolore immunem. Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas? Cùm illi offers illas devotiones tepidas, illa bona opera tot imperfectionibus mista, cum in potu temperantiam debitam non observas. Dole de istis defectibus, atque hic & nunc offer aliquem actum heroicum, maximæ alicujus tuæ repugnantiæ victorem, quo gustum Christi felle exasperatum recrees.

2. Vide Christum vestibus, ad carnem concreto sangvine adhærentibus, non minùs ignominiosè quàm crudeliter nudatum, ac planè excorticatum, prosterni in trabem crucis. Vide cum quanta charitate extendit manus & pedes, ut Cruci affigantur. Vide quo furore carnificum membra sacrosancta extendantur, & clavis perforentur. Vide quomodo se Christus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in sacrificium DEO Patri. Hîc verò disce amore Christi, te spoliare commoditatibus in vestitu, in lecto, & aliis, ut nudus, nudo Christo crucifixo te adstringas. Disce crucifigere carnem tuam, manus ne quid mali operentur, pedes, ne per viam iniquitatis ad occasionem peccati ambulent, ac denique totum corpus tuum, ut dicere possis cum Apostolo: *Christi confixus sum cruci.* Itaque ad hoc te,

Chri-

Christo crucifixo prompte offer dicendo: ô JESU pro me crucifixe, volo tecum crucifigi, ut tecum vivam in æternum.

3. Vide inauditum spectaculum, pendentem in cruce, medium inter latrones, qui in throno gloriæ est medius inter personas Divinas, nudum, lividum, undique cruentatum. Vide rivos sangvinis è manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Considera totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide an aliqua pars à planta pedis usque ad verticem vacet dolore. Vide an aliquod solatium habet à Patre, à Matre, ab amicis. Et hæc considerans compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnera ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile, sangvini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis. Pete à Christo, ut tanti cruciatus pro te non sint frustra suscepti.

Christus moritur.

1.

Expende quod Christus moribundus, Joanni propter ejus castitatem eximiam, Beatam Virginem pro Matre testamento legavit illis verbis: *Ecce Mater tua.* Tu quoque accede ad Crucem tanquam ad lectulum

ctulum Patris tui morientis, & valedicend ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam be nedictionem. Pete etiam, ut aliquid til testamento relinquat. Et si amator castita tis es, audies ab ipso tibi tradi B. Virginem pro Matre tua, atq; de illa ad te dici: *Ecce Mater tua.* Vide ergo, ut affectu Joanni illam deinceps ames, illique servias.

2. Expende suprema illa verba Christi morientis: *Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum.* Meritò hoc dixit Christus; non enim habuit divitias, non honores, ipsum corpus jam per tot vulnera pœne amiserat. Solus restabat spiritus: hunc ergo in manus Patris æterni reponit; quia dignus fuit complexu Patris, utpote spiritus purissimus, sanctissimus, Patri obedientissimus, ejusq; amantissimus. Tu verò in illo extremo mortis agone, poterisne meritô spiritum tuum in manus DEI reddere? Vide qualis sit tuus spiritus, vide cui servias, an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vitæ prœmium sperare debebis, cui tota vita servies.

3. Christus inclinato capite tradidit spiritum. Inclinat caput in signum obedientiæ, ex qua moriebatur, inclinat caput, ut tibi det supremum osculum benignissimus Pater filio prodigo. Et sic tandem paulatim defici-

ntibus viribus color vultus mutatur, oculi lauduntur, ac denique DEUS Homo moritur. Moritur Dominus tuus, Pater tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c, &c. Et adhuc lacrymas contines, petris scissis durius cor meum? Eliquesce tandem aliquando in lacrymas, & defle tua peccata quæ fuerunt causa mortis Filio DEI. Age gratias pro tam copiosa redemptione tui, & per mortem crudelissimam Christi, pete felicem mortem tuam, ut in manibus Christi, in præsentia DEI Matris moriaris, cum Christo in æternum victurus.

CAPUT XVIII.

De modis colendi DEIparam Virginem, præsertim in Festis ipsius.

Centum Exercitia Pietatis proponit erga DEI Matrem Paradisus Hagiophili, *totidemque alia* Diarium Marianum. *Nos aliqua, quæ magis usui esse possunt afferemus.*

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequenter per diem usurpare aspirationes jaculatorias ad DEI Matrem, qualis potest esse hæc Sancti Francisci Xaverij. *Mater DEI memento mei, Domina opitulare.* vel hæc Beati Stanislai:

slai: *O MARIA sis mihi propitia.* vel h *Mater DEI, monstra te esse Matrem* H aspirationem consvetam Patri Gabrieli, & varia in suis angustiis repetere oblito: stitit Beata Virgo dixitque: *Et tu mei j oblitus?* Talis etiam hæc aspiratio: *Ma amabilis, amo te.* Et; *Vivat MARIA quando te videbo!*

Exercitium II.

Singulis diebus se devovere Beatæ Virgi in filium & mancipium, repetendo illa formulam Congregationi consvetam, *Sanct MARIA Mater DEI &c.*

Ita Marinus frater B Petri Damiani, su plex coram ara DEI Matris, cingulum su collo pro fune injecit, & se non solùm lo cò servi, sed etiam ut mancipium eidem d dicavit, quod ut re ipsa profiteretur, illo i pso loco se ipsum locô mancipii diverbera vit, & locò tributi argenteum nummum a cornu altaris DEIparæ deposuit. Alii de ligunt & acceptant Beatam Virginem pro su sponsa, exemplo Sancti Edmundi Archiepi scopi Cantuariensis, qui adhuc Philosophia studens, votum virginitatis emisit, ante Ima ginem DEI Matris, ejusque digito, pro ar rha suæ fidei, annulum aureum inseruit, cui insculptum erat *Ave MARIA.* Simili-

er desponsavit sibi Beatam Virginem Pater
Brunus à Sancta Cruce, Soc: JESU, cui DEI-
para annulum in digitum inseruit.

Exercitium III.

HAbere consvetas orationes ad B. Virgi-
nem, quas ipsi singulis diebus ceu ve-
ctigal constanter persolvas. Pater Bernar-
dinus Realinus Societ: JESU, recitabat
quotidie Rosaria 12. Pater Balthasar Mora-
lez 20. Joannes de la Febure 30. S. Ludo-
vicus Galliarum Rex, Sanctus Carolus Bor-
romæus, Sanctus Vincentius Ferrariensis, re-
citabant quotidie majus Beatæ Virginis Offi-
cium, compositum à Petro Damiano Cardi-
nali, ante annos 603. Alii cum Alphonso
Rodriquez quotidie recitant Officium de Im-
macula Conceptione, quod Beatæ Virgini
plurimùm placere, multis exemplis compro-
batum est. Alii recitant Canticum B. Vir-
ginis cum 4. Psalmis, ex quorum literis ini-
tialibus componitur sacrosanctum nomen
MARIA, uti faciebat Pater Joannes à Cam-
pis Soc: J E S U. Alii Litanias Lauretanas,
quæ habent annexas Indulgentias 200. an-
norum, & juvant pro felici morte impetran-
da.

Exercitium IV.

DEfendere honorem Beatæ Virginis, & cul-
tum

tum ipsius promovere. Ita Angelicus adlescens Joannes Berchmans Soc: JESU, votum edidit, defendendi Immaculatam Beatæ Virginis conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod votum suo sangvine subscripsit. Ita Carolus S. Birgittæ filius, optabat æterna potiùs supplicia pati, quam permittere, ut culpa sua quidquam gloriæ Mariæ decederet, ob quem affectum meruit in Judicio particulari à B Virgine defendi, & Dæmonum faucibus eripi. Ita Reges ac Principes pro honore DEiparæ ingentes fecere sumptus. Jacobus I. Aragoniæ Rex ultra duo millia sacrarum ædium, nomini ejus dedicavit. Pulcheria Imperatrix aram ipsi ex auro elaboratam consecravit, gemmis undique distinctam.

Joannes I. Lusitaniæ Rex templum prope Ulissiponam extruxit, ubi tantum argenti dono reliquit, quod quater centena nummûm aureorum millia excederet.

Exercitium V.

LAudes Beatæ Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Poloniæ Princeps laudes ipsius cecinit. Joannes Berchmans voto se obstrinxit, primum, quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ

Conce-

nceptionis. Pater Joſephus Anchieta, So-
tatis JESU apud Barbaros obiens, 1806. di-
cha de B. Virgine, ſola memoria pro charta
calamo uſus, compoſuit. Alii Alphabetum
ogiorum B. Virginis conficiunt, & ſæpiùs
colunt, ut fecit Pater Alvarus, Arias Soc:
et: JESU. Alii de ipſius Excellentiis ex
ndicto colloquuntur crebriùs, quod ipſum
æſcribit Lex I. Congregationis his verbis:
*æpiùs inter ſe agentes, mutuò ſe, ad ejus amo-
m & cultum, ſtudeant impellere, & ardentem
uandam cupiditatem Sanctiſsimi nominis e-
is extollendi.*

Exercitium VI.

LEgere vel meditari de excellentiis, virtutibus, Beneficiis Deiparæ, præſertim diebus Sabbathi, & in feſtis ipſius. Ita Pater Franciſcus Suarez, noſtrorum Theologorum Princeps, ſingulis feſtis B. Virginis, in meditatione circa ejus virtutes, duas horas inſumebat. Hoc nimirum eſt, ex memoria propria & intellectu, facere ſacellum Beatæ Virginis, imaginibus ipſius ornatiſsimum, ut nullæ aliæ prophanæ locum habeant.

Exercitium VII.

ANte Actiones benedictionem à Dei Matre petere.

Ita B. Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, mane & vespere, versus templum S. MARIÆ Majoris obvertebat, & flexo utroque genu, ab ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Svetica, ad initium cujuslibet actionis præmittebat: *Ave MARIA*. Et Pater Gonsalvus Gomez Soc. JESU, priusquam loqueretur, nomine MARIÆ decies prolato, lingvam suam consecrabat.

Exercitium VIII.

AMore Beatissimæ Virginis vincere tentationes, & heroica opera exercere. Ita quidam infamis lasciviæ consvetudine liberatus est; cum se ex consilio Sancti Bernardi, primo per triduum amore SS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beatissimæ Virginis à flagitio continuisset.

Item plurimi amore DEIparæ, visum, gustum, lingvam, mortificant, vimque faciunt, ut rapiant Regnum Dei.

Exercitium IX.

VIrtutes Beatæ Virginis imitari.

Hoc genus colendi Beatam Virginem est præstantissimum, illique gratissimum & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vitæ, morumq; integritate*

virtu-

tutum illius præstantissimarum exempla itari conentur. Nam ut ait S. Ambrosius : 2. de Virg: *Quicunq; sibi MARIÆ optat æmium, imitetur exemplum.*

Præcipua verò cultorum DEIparæ cura se debet, imitari ipsius Angelicam mentis corporis puritatem, quâ virtute nihil est li gratius, cùm eam ipsa fundaverit in mundo, quæ prima Votum Virginitatis emi- . Ita B. Aloysius, ita Alexander Tertius lhuc novennis, voto se Virginitatis ob- rinxerunt.

Exercitium X.

VArias mortificationes assumere in honorem DEI Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in pervigiliis festorum ipsius.

Ita se tanquam servum inutilem flagellis :ædebat quotidie Pater Franciscus Suarez Societ: JESU; bis quotidie Pater Hieronymus de Mercado; ter Pater Joannes Sebastianus; quater, Pater Sertorius Caputus; ter quaterve Pater Augustinus Espinosa, infligens sibi quot vicibus, duo imò & quinque ictuum millia; duodecies intra unum diem & noctem Pater Gaspar Druzbicki. Alii in honorem ejusdem Pretiosissimæ Parentis arcta instituunt jejunia, quorum Franciscus Cardinalis Toletus, etiam.

etiam in ultima ætate, Quadragesimam Marianam celebrabat ante ejus Assumptionem. Alii cilicio se amore illius affligunt, è quorum numero Pater Joannes Neroni quotidie per annos 40. Alii cum S. Francisco Xaverio in pervigilio ejusdem somno fraudant. Alii abjecta & humilia opera, in honorem humilitatis Marianæ exercent, uti exercebat Pater Martinus Alberro septuagenarius, cui Sabbatho domus sordes colligenti B. Virgo blandè faciem mulcens dixit *Martine, scis sordes domus colligere: Fili mi valdè mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi Imaginem Beatæ Virginis, eamque sæpè venerari. Ita Pater Ignatius Plancus Soc: JESU, nunquam è cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à Deipara, coram ejus Imagine. Alii oculos in imaginem ejusdem defigunt, ad imitationem Sancti Alexii degentis sub porticu Edesseni templi. Alii eandem in obviis ipsius imaginibus salutant, vicissimque ab ea salutantur cum Sancto Bernardo, & cum Patre Joanne Castillo Soc: JESU, qui Imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex Imagine. Alii Imaginem ejusdem secum propè cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere. Ita Pater Franciscus Binantius ex ordine Minorum Nomen JESU & MARIÆ scriptorio cultello pectori insculpsit : sed hoc admirandum potiùs, quàm imitandum. Satis digito id facere. Alii sæpè hoc nomen pronuntiant: qualis fuit illa Fœmina Japonica circa annum 1671. quæ ad fidem conversa, Angelo custode excitante, per diem 140000 vicibus nomen JESU & MARIÆ pronuntiabat, sicut olim Dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Japonum Dei.

Alii nihil negant, quidquid nomine MARIÆ petitur. Alii caput inclinant, aut genu flectunt, audito hoc nomine Sacrosancto. Alii initium scribendi ab hoc nomine sumunt, ut ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio aliis exercitiis Pietatis erga B. Virginem, subjiciemus pios affectus erga eandem.

Affectus erga B. Virginem.
Qui disponi possunt per Decades Coronæ.

1. ADoratio. Eminentissima DEI Mater & Virgo, adoro te cultu Hy-

perduliæ, cum tota Ecclesia, tanquam Matrem DEI, & Dominam mundi.

2. *Laus.* Gloriosissima DEI Mater, Te laudo, & glorifico, & post Deum ab omnibus laudari & glorificari desidero.

3. *Gratulatio.* Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor tibi de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, super omnes Sanctos tibi à DEO collatis.

4. *Gratiarum actio.* Beneficentissima Mater DEI, ago tibi gratias pro omnibus obsequiis & affectibus Christo Domino exhibitis, & pro omnibus beneficiis toti Ecclesiæ impetratis.

5. *Amor.* Pretiosissima Mater DEI, te summè post Deum æstimo, & amo propter dignitatem tuam.

6. *Oblatio sui.* Dignissima DEI Mater, agnosco te & recipio in Matrem, & Dominam meam; meq; tibi in filium & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima DEI Mater, in tua intercessione spem meam post Christum, de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater DEI, monstra te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Ultrà hos affectus in festis B. Virginis, alii eliciendi sunt accommodati festo, quod celebratur. Itaque.

In Festo Conceptionis & Nativitatis B. Virginis.

1. SAlutabis cum SS. Angelis Reginam mundi, prodeuntem in hunc mundum.

2. Profiteberis, te firmiter assentiri, quòd Beata Virgo sit concepta sine labe, quamdiu Ecclesia contrarium non definiverit, quod utique non speratur futurum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata Conceptione, de confirmatione in gratia, de usu perfecto rationis, aliisq; gratiis, quibus in instanti suæ Conceptionis fuit supra omnes Sanctos à DEO cumulata.

4. Pro iisdem favoribus erga B. Virginem gratias ages SS. Trinitati, simul gratulando ipsi de illo gustu & complacentia, quam habuit de singulari opere suo, in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta & nata, relucentem Dei Puritatem, Sanctitatem, Sapientiam, Misericordiam, &c.

6. Offeres, tanquam subditus huic Reginæ supremæ in mundum ingredienti, aliquod vectigal, v. g. aliquod firmum propositum.

7. Per Immaculatam ejusdem Conceptionem & confirmationem in gratia, petes puritatem, utque Deum graviter nunquam offendas.

Tessera hujus diei erit: *Vivat MARIA Immaculatè concepta.*

In Annuntiatione.

1. ADorabis Beatam Virginem tanquam vivum tunc tabernaculum Filii DEI incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filii Dei.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quòd Filium Dei in uterum suum susceperit, quòd eidem sangvinem suum purissimum ad formandum corpus præbuerit, & pro omnibus obsequiis & affectibus, quibus verbum incarnatum in suo utero prosecuta est novem mensium spatio.

4. In honorem istorum 9 mensium, recitabis novies salutationem Angelicam, assumendo alium Chorum Angelorum, ad singulas salutationes, & ab eis petendo, ut pro te laudent Matrem Dei, ac in ea Verbum incarnatum. Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Joannes Berchmans Societ: JESU.

5. *Petes* per Maternitatem ipsius, ut tibi monstret se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices: *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium. Beata Mater munere, cujus*

...ſe ſupernus artifex, mundum pugillo ...ntinens, ventris ſub arca clauſus eſt.

In Purificatione.

GRatias ages Beatæ Virgini, & ſimul gratulaberis, quod prima Filium DEI in manibus ſuis SS. Trinitati, in ſa...rificium hodie obtulerit, eique tantum ...uſtum & complacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro turture gemitus tuos pro peccatis; pro columba, candorem & ſimplicitatem.

3. Petes à B. Virgine, ut ſicut hodie præſentat DEO Filium ſuum, ita te etiam præſentare dignetur SS. Trinitati. Deinde ſicut depoſuit Dominum Jeſum in ulnis Simeonis, ita etiam eundem in corde tuo reponat & cuſtodiat.

In Planctu B. Virginis.

1. COmpatieris omnibus doloribus & afflictionibus B. Virginis.

2. Ages gratias pro affectibus & obſequiis, quæ Chriſto patienti & mortuo exhibuit.

3. Ad ſolatium ipſi dandum, divides ipſius dolorem tecum, ſubeundo voluntariè afflictiones & dolores ſive animi ſive corporis.

4. Petes ab ipſa per dolores, quos in paſſi-

passione Filii sui sustinuit, ut tibi morienti assistat, sicut adstitit morienti in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

1. SUpplex valedices discedenti in cœlum B. Virgini, & petes ab illa cum Apostolis maternam benedictionem.

2. Gratias ages ipsi, quòd vivendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Ecclesiæ reliquerit.

3. Gratulaberis illi, quòd illius animam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltarit, & coronaverit. Gratulaberis item ipsi de gloria corporis, & de laureolis.

4. Recognosces illam sic coronatam Reginam cœli & terræ, & cum singulis seorsim sanctorum ordinibus illam adorabis.

5. Pete ut in cœlo sit tua apud Deum advocata in omnibus tuis indigentiis.

Tessera hujus diei: *Vivat Regina cælorū Vivat Domina Angelorum.*

CAPUT XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem S. Patroni devotè transigere.

IMprimis præmissa lectione, vel meditatione

ione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam, virtutem ex vita ipsius, Sancto familiarem, in cujus virtutis actibus, aliquoties te per diem exercebis, in honorem ejusdem Sancti. Unde mane assignabis tibi occasionem, numerum, & modum exercendi tales actus, & in examine à te exiges hujus rationem. Deinde quamcunque actionem honestam facies, non aliter facies, nisi affectu Sancti Patroni, similem actionem exercentis, & in unione similium actionum ipsius. Itaq; die S. Ignatii, orabis affectu Sancti Ignatii, communicabis in unione communionum Sancti Ignatii, actum amoris Dei elicies affectu Sancti Ignatii, & sic de similibus.

Postremò sæpiùs de die invocabis S. Patronum per breves ad illum aspirationes, v. g. *SS. Patroni assumite me ad vos. Estote custodes cordis mei, nunc & in hora mortis meæ. Benedicti vos à Domino, qui fecit cœlum & terram.*

PRAXIS SECUNDA.

Varios affectus elicere erga Sanctū Patronum per modum Coronæ.

1. SAncte Casimire, adoro te cultu duliæ, tanquam amicum & Filium Dei adoptivum.

 2. Gau-

2. Gaudeo de omnibus donis naturæ gratiæ & gloriæ, quibus à Deo ornatus es, & præsertim de Angelica tua puritate.

3. Confundor & erubesco, quod vitiis meis sim adeò tibi dissimilis, & præsertim tuæ puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus affectibus & obsequiis erga Deum, & Mariam, & pro tutela, quàm hactenus mihi indigno præstitisti.

5. Recipio te in Patronum & Advocatum meum, ac me tibi trado in servum & clientem, in vita & morte.

6. Per amorem JESU & MARIÆ te rogo, sis protector meus in vita & in morte, & impetra mihi à Deo tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA

Affectus ad DEUM circa Sanctos Patronos.

1. ADorabo Divinas perfectiones specialiter relucentes in Sanctis. v. g. puritatem in Angelis, sapientiam in Doctoribus, sanctitatem in Confessoribus &c.

2. Gaudebo & gratulabor Deo de omni honore, & amore, quem habet, & habebit v. g. à B. Aloysio.

3. Desiderabo DEUM amare & laudare, corde

corde B. Aloysii, in hac vita, morte, & in æternitate.

4. Gratias agam Deo pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B. Aloysio concessis.

5. Offeram Deo omnia B. Aloysii obsequia, merita, & affectus, sive hujus vitæ, sive æternitatis.

6. Petam à Deo, per intercessionem B. Aloysii, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

CAPUT XIX.
Modus sanctè moriendi.

HÆc est Conclusio, quæ ex hactenus præmissis sequi debet, Mors Sancta. Specialiter autem ut concludas vitam in bona forma, hæc dum vivis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum, etiam ad breve tempus, patiare in anima, sed quàm primùm illud per confessionem dele. Nec unquam te ad somnum conferas, non præmisso actu contritionis. Quis enim scit, an hac nocte non repetent à te animam mortuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit, ubi erit?

2. Asvesce vivendo resistere tentationibus, & sæpè elicere actus, fidei, spei, & charitatis, ut sic habitu contracto faciliùs

eos elicias in illa debilitate corporis, a doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potiùs ad Patriam cœlestem sæpiùs aspira, sic enim svaviter & sine dolore animi morieris, quia ut ait Sanctus Gregorius: *Cum dolore amittitur, quidquid cum amore possidetur.* De anima sic in affectibus suis mortificata dicit Sapiens quòd *ridebit in die novissimo.* Talis fuit Mariæ Orgniacensis, quæ in geminando Alleluia, Alleluia, exspiravit. Tales illi Angelici Adolescentes è Soc: nostra, B. Aloysius Gonzaga, & Joannes Berchmans, qui nuntio mortis accepto lætissimi decantarunt: *Te Deum laudamus. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.*

4. Cùm prævisa jacula minùs feriant, frequenter mortis recordare, ejusque successum DEO sæpè commenda. Hoc autem fieri potest imprimis in Sacro, dum per Sacræ Hostiæ fractionem repræsentatur mors Christi Domini, ubi petes ab ipso, ne te in tua morte permittat à se in æternum separari. Deinde in meridie, cùm signum datur ad orandum: tunc enim, in unione mortis Christi, quæ eo tempore contigit, in manus Domini spiritum tuum

in suo egressu è corpore, commendabis. Postremò dum te ad lectum conferes, recordaberis sepulchri, in quo requies tua erit.

5. Beatissimæ Virgini, ac Sanctis Patronis supplica sæpiùs, ut tibi in illo supremo conflictu suppetias ferant. Sunt qui singulis diebus invocant SS. Patronos, singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum. Alii pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriquez, distribuunt Patronos, quamlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro præsidio, tempestivè muniendo. Et hæc præparatio ad mortem remota.

Observanda morte jam instante.

1. INtellecto mortis periculo, quam primùm pete Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, ac etiam, si tantum est periculum, Extremæ unctionis; necnon applicationem Indulgentiarum. Cum majori enim fructu sumuntur Sacramenta ab homine, rationis usu, & integris viribus adhuc pollente. Juvat verò cum Sacerdote pactum facere, ut te sensibus destitutum, in supremo articulo vitæ absolvat.

2. Si cui facienda est restitutio famæ, hono-

honoris, pecuniæ, fiat adhuc te vivente, si fieri potest: alioquin ut quam primùm post mortem tuam fiat, efficaciter provid

3. Condona, ex amore Christi mansvetissimi, omnes injurias & offensas tuis inimicis, ut DEUS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicè pro defectibus à tuis superioribus, imo etiam æqualibus.

5. Si dispositio bonorum facienda est, fiat, ut monet S. Augustinus, dum sapiens es, dum tuus es. Deinde fiat in statu gratiæ, ut sic tuæ eleemosynæ sint meritoriæ vitæ æternæ, vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam majorem & secundùm ipsius voluntatem, ita ut etiam Christus in suis pauperibus instituatur heres à te, qui tibi suam transcripsit hereditatem in cœlo.

6. Si Superior es, monitum aliquod pium tuis subditis relinque, quod tunc cordi audientium altiùs infigi solet. Ita S. Ludovicus Rex Galliæ, moribundus filio suo dicebat, apud Surium: Fili mi, in eam rem ante omnia incumbe, ne unquam peccatum mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Surium, has verba suprema ad fratres dixit: A

JESUM

JESUM suspirate, & hoc Sanctissimum Nomen vestris figite mentibus.

7. Curet sibi infirmus prælegi passionem Domini nostri, item Historiam mortis B. Virginis, & aliquorum Sanctorum, præsertim B. Aloysii, & Joannis Berchmans, ut exemplo pretiosæ in conspectu Domini mortis Sanctorum, discat mori. Plurimum autem ad hoc conducet liber, cui titulus: *Pretiosa morientium occupationes*, à Patre Joanne Nadasi Soc: JESU, editus.

8. Svadet ibidem hic author cap: 8. ut moribundus faciat has intentiones, pro sua morte.

Volo mori, quia amo DEUM, & ideo volo illi ita statuenti obedire. Volo mori, ut nunquam DEUM deinceps offendam. Volo mori, ut DEUM coram videam & perfectius amem, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aspiro. Volo mori, ut imiter JESUM & MARIAM morientes. Volo mori, ut mortem stipendium peccati accipiam, pœnasq; dem pro peccatis meis. Volo mori, ut immo- ler DEO, cui me tot modis debeo. Volo mori, ut vivam in cælo in æternum.

9. Armetur æger in hoc supremo conflictu instrumentis pietatis, imagine crucifixi, Sacris Reliquiis, & imaginibus Sanctorum.

ctorum, quas identidem adoret & osculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens, agat DEO gratias quod se vocaverit in admirabile lumen suum, dicetque: *Tu illuminas lucernam meam, Domine illumina tenebras meas. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum.* Dum aqua lustrali aspergitur, dicatur: *Exurgat DEUS & dissipentur inimici ejus; & fugiant qui oderunt eum à facie ejus.* Ita Joannes Berchmans moribundus, Crucifixum, Coronam, & regulas manu tenens dicebat: *Hæc sunt arma mea*, & his armatus obiit Romæ 13. Augusti, 1621. ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis.

10. Faciat moribundus has vel similes protestationes: *Protestor quòd morior servus Catholicus, in Fide, Spe, & Charitate in DEUM. Protestor quòd volo mori mancipium JESU & MARIÆ. Protestor quòd ex nunc & pro reliquo vitæ tempore nolo consentire ulli tentationi Dæmonis. Confirmo fidem datam Deo in Baptismo, & abrenuntio mundo, carni, Sathanæ, meq; Tibi conjungo Christe in tempore & æternitate. Protestor quod libenter accepto omnem divinam dispo-*

dispositionem, tam circa animam meam, quàm circa corpus, post mortem.

11. Breviter eliciat actus Virtutum, præsertim Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis, Desiderii videndi Deum, juxta dicta in *Corde Sancto* ultra quæ, hæc juvabunt. *Credo Domine, Spero Domine, Amo Domine. Credo & spero videre bona Domini in terra viventium.*

DEUS meus misericordia mea.

In medio umbra mortis non timebo mala; quoniam tu mecum es.

Cupio dissolvi & esse cum Christo.

Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

Educ de custodia animam meam, ad confitendum tibi: me expectant justi, donec retribuas mihi. Ita dicebat moribundus Sanctus Franciscus.

Quando veniam & apparebo ante faciem Domini?

Huc spectant, quæ sequuntur ex soliloquiis S. Augustini. *Ostende Te mihi Consolator meus. Videam te lumen oculorum meorum. Veni gaudium spiritus mei. Videam te lætitia cordis mei. Amplectar te bonum, sine quo nihil bonum. Fruar te optimo, sine quo nihil optimum.* cap: 1.

O vita cui omnia vivunt, vita qua es mea vita, per quam vivo, sine qua morior, vita

Vitalis, dulcis & amabilis, ubi quaſo es? ubi te inveniam, ut in te deficiam, & in te ſubſiſtam.

Eja Domine, moriar, ut te videam, videam ut hic moriar.

Mori deſidero, ut videam Chriſtum, vivere renuo, ut vivam cum Chriſto. ibid.

O Lux, ſine qua tenebra, illuminare huic caco, qui in tenebris & in umbra mortis ſedet, & dirige pedes ejus in viam pacis, per quam ingrediar in domum. cap. 4.

O clavis David, aperi mihi oſtium luminis tui, ut ingrediar & videam te. cap. 7.

Adjuva Domine creaturam tuam. Non pereat in malitia, quod operata eſt bonitas tua. cap. 11.

Scio Domine: & confiteor me indignum, ut intrem ſub tectum tuum, ſed fac propter honorem tuum, & ne confundas in te ſperantem ſervum tuum. cap. 23.

O Fons vita, vena aquarum viventium, quando veniam ad aquas dulcedinis tua de terra deſerta, invia & inaquoſa. cap. 30.

O Dies praclara & pulchra, neſciens veſperum, non habens occaſum, in qua audiam: Intra in gaudium Domini tui, ubi erit omne bonum, & non erit aliquod malum, ibi erit, quidquid voles, & non erit quidquid noles.

Veni

Veni Domine & noli tardare, Veni Domine JESV, & visita me in pace. Veni & educ vinctum è carcere, &c. Vide plura cap: 35. & 36.

Ultimò colloquatur itidem moribundus, cum JESU & MARIA, per breves orationes jaculatorias.

JESU MARIA amores mei, patiar, mogiar amore Vestri. O JESU, esto mihi JESUS & Salvator. JESU agonizans morti tuæ mortem meam unio. JESU pro me mortue, mors tua sit vita mea. O bone JESU exaudi me, intra vulnera tua absconde me, & ne permittas me separari à te. Domine JESV suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius DEI vivi, Dominus meus & DEUS meus.

MARIA Mater gratiæ, Mater misericordiæ.

Monstra te esse Matrem.

Eja Advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte, & JESVM benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

MATER DEI MEMENTO MEI.

O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CA;

CAPUT XX.

Exemplis quorundam Illustrium Sodalium, traditur ars sanctè vivendi & moriendi.

Quia semper Exemplo meliùs docetur, juvabit postremò Sodalibus Marianis in hac Palæstra nobiles Athletas proponere, qui in variis B. Virginis Congregationibus pietate floruerant. Horum Princeps est.

B. ALOYSIUS GONZAGA.

IS, Patre Imperii Principe & Castilionis Marchione natus, septimum ætatis annum, suæ ad Deum conversionis tempus appellabat, eâ constantiâ nunc jam feliciter inchoatæ, ut deinceps, (prout quatuor fide digni ejus Confessarii affirmarunt) nunquam se à DEO per mortale peccatum averterit. Novennis adhuc, Florentiæ ante Imaginem Virginis ab Angelo Salutatæ, perpetuo Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfectè semper observato, ut illud testari potuerit Sacra Romana Rota. *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est, nec cogitationem ullam impuram in mente habuit.*

Temperantia planè fuit admirabilis. Nam præter alia extraordinaria jejunia, singu-

singulis hebdomadis, feria sexta, & Sabbatho, ac etiam sæpè feriâ quartâ, solo pane & aqua contentus vivebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in ultimis in sæculo annis, die quolibet semel: postremo ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferreâ catenula, se ipsum cædendo cruentabat. Sæpè asserem sibi dormienti supponebat. Sæpè loco cilicij acutis calcaribus tenerum corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam? Manè quolibet, ultra prolixas vocales orationes, rerum sacrarum meditationi unam horam dabat; vesperi autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte mediâ aliis quiescentibus, è lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores tectus, ac præ frigore tremens, per aliquot horas, genibus flexis meditationi vacabat: ut quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsus, jacensque orationem finiret. Ab hac porro consvetudine orandi, non destitit Aloysius, etiam in aula Regis Hispaniarum biennio degens, ubi in abditos recessus fugiendo, quinque horas cælestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequentiam Sacræ Communionis à Sancto Carolo Borromæo edoctus, ea tene-

ea teneritudine animi, diebus festis usurpabat, ut in lacrymas uberrimas sæpè solveretur, à quibus etiam, diebus profestis, sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hac verò pietate insignem illum promeruit DEI Matris favorem, cùm de statu vitæ deliberans, die Assumptionis DEIparæ, sacra peracta ad hanc intentionem Communione, illam Madriti, à Pretiosissima Parente audivit vocem: *Ingredere Societatem Filii mei.* Quam ut ingrederetur, incredibile dictu est, quantas Patris iras, quot obstacula toto triennio fortissimè superavit. Qualem verò in Societate vitam egerit, quam pretiosa morte brevi coronatam, non est propositi mei referre, qui Aloysium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum, inter Principum delicias, Sodalibus propono. *Ex Virgilio Cepario.*

B. STANISLAUS KOSTKA Polonus.

PLane materno adhuc ex utero in Societatem JESU vocatus esse videtur, dum splendentibus Nominis JESU radiis in utero circumfusus, antequam in lucem pro-

prodiisset, Matri suæ apparuit, teste *Gra-gnino*. Illibatum Virginitatis florem & innocentiam, nulla gravi labe contaminatam, secum ad Religionem, ac inde brevi ad cœlum tulit, prout ejusdem in spiritu Magistri Ruizius & Julius Fatius affirmarunt. Hanc ejus innocentiam honoravit cœlum, cùm bis Angelos misit, qui Stanislaum, Pane Angelorum reficerent. Honorarunt etiam elementa, cum ignis aliquando cervicalia Stanislai decumbentis capiti subjecta aggressus, caput tamen non attigit. Solus exhorruit infernus, atque ille Erebi canis, qui ægrotantem Stanislaum ter frustra insiliit, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica ejus puritas, nec verbum audire potuit honestati adversum. Itaque, ad paternam mensam, si quid liberiùs ab aliquo hospitum proponeretur, illico versis in cœlum oculis Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabi, à fratre suo Paulo non semel observatus est. Modestia, & omnium affectuum moderatio singularis in eo fuit, ut nihil in eo puerile, sed omnia matura, signum iracundiæ nullum compertum sit.

Amor Orationis quantus! quam non-

interdiu tantùm in abditis ædium recessibus, sed noctu etiam in alto rerum omnium silentio, positis humi genibus, aut prono stratus corpore, prolixam faciebat. Mensæ quin assidens, sæpè cibi pœne immemor, rerum Divinarum gustu mentem pascebat. Quotidie binis ternisve sacris, festo autem die, pluribus intererat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis decorè demissis, manibus ante pectus compositis, non rarò etiam à sensibus abstractus. Divinissimum Sacramentum quotidie ante initium, & post finem scholarum invisebat, idemque sumebat, Viennæ studens, quavis hebdomada, pridie cœna abstinendo.

In DEI Matrem quanta fuit pietas Stanislai! eam Matrem suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat. Ejus encomia inter scholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptionis suæ paginas illa oratione implebat. *O MARIA sis mihi propitia*! & novos semper & magnificos inveniebat titulos. Ejus Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi, perpetuò versabat manibus. denum in longo illo ac molesto itinere, si-

cubi

ubi Imaginem DEIparæ conſpexiſſet, nuſquam reliquit inſalutatam. Itaque ipſo die Virginis Aſſumptæ, cùm paucis ante diebus, per ſuum Patronum Laurentium, literas ad eam ſcripſiſſet, quibus poſtulabat, ut ſibi ſpectatorem triumphi ipſius in cœlo adeſſe liceret, mille oſculis Imaginis DEIparæ impreſſis, Roſarium manu tenens, in honorem, ut dicebat, ſuæ Matris, Eandemq; tunc [ut aliqui putarunt] præſentem intuitus, ad ejus complexum feliciter abiit, Romæ in Domo Probationis Societ. JESU, 1568. ætatis ſuæ 18. decem menſibus in Societate tranſactis, quam tam ardenter expetiit, ac etiam per tot viarum ſpatia Vienna uſque Dilingam, hinc deinde Romam quæſivit, à qua denique paternis literis minarum probrorumque plenis, avocari non potuit. Ut proinde immane mendacium ſit, à quibuſdam malevolis in hoc Regno, contumelioſè confictum, Beatum Stanislaum extra Societatem dimiſſum, in aliquo Xenodochio Romæ obiiſſe; cum tamen de hoc Romæ, nulla ſuſpicio fuerit, ut ipſe ibi exploratum habui: & nuper Clemens X. in Bulla, qua huic Beato Sacrum conceſſit, Pontificio Oraculo teſtetur, eum eſſe Societatis JESU, ac proinde è

Societate JESU, ac proinde è Societate non dimiffum.

ALEXANDER BERTIUS Italus, Sodalis Collegii Florentini

ADhuc quinquennis Chrifti patientis cruciatus, fæpè meditari, ac de illis fuaves habere fermones confveverat. A feptimo ætatis fuæ anno cœpit geftare cilicium quoddam ex funiculis elaboratum, quod quia afperum ei minùs videbatur petiit à Confeffario, & obtinuit catenulam quæ infantiles adhuc ftringebat artus. Vix novennis, non in alienam juravit perniciem, fed maior Annibale Alexander, in fuæ utilitatem animæ, maturum ineundæ Religionis fecit propofitum, ejufdemque, ab iis quorum intererat, dilatam executionem, multis lacrymis deflevit. Decimum agebat annum, quo miris rerum Divinarum deliciis affluere cœpit. Aliquando enim inter duos Angelos confiftere fibi videbatur, quibus à DEIpara, fuæ integritatis fervandæ, cura demandabatur. Quandoque ipfa pretiofifsima Parens, eidem ftudenti affiftere vifa eft; librorumque pagellas evolvere, femel etiam ægrotanti adftare propè lectum, & flofculos ad temperandos febris ardores admovere. Die ejufdem Virginis

ginis Purificatæ, cùm primum Sacrosan-
ctæ Eucharistiæ pabulo reficeretur, vide-
batur sibi habere cor in duas partes divi-
sum, ac JESUM in medio ipsius colloca-
tum, quem exinde ea devotione in Sacra-
mento latentem prosecutus est, ut à majori
altari, pœnè avelli nunquam potuerit, vulgo Ephebus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratius unquam fuit, quàm de
MARIA loqui, audire, cogitare. Domum
ex Oratorio redux, congregatis in aula fa-
mulis ac domesticis, primo ipsis libellum
aliquem pium prælegebat; mox de rebus
Divinis disserebat, cum eo affectu, ut au-
dientibus lacrymas moveret, eosdemque
ibidem, ad corporis etiam flagellationem
suo exemplo duceret. Morbo supremo
correptus, frequenter de Christi passione,
aut legere, aut differentes audire gestiebat,
& si quid amaræ medicinæ sumendum fuit,
in illas prorumpebat voces. *O Bone JESU,
quàm acerbior fuit Calix tuus!* Interim
cœlestibus non carebat deliciis animus. Die
quodam, cum ex pia lectione, quasi in so-
mnum se vultu hilari composuisset, à Ma-
tre quæsitus, quid ageret? Delicias, inquit,
animæ meæ JESUM & MARIAM, inter in-
numera Beatorum agmina, loco celsissimo
intuitus sum. Die altero repente ex con-
templatione quadam experrectus, an non,

inquit, coram intuemini MARIAM Dei Matrem, Dominam meam, meumque Custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis (erat huic Beatæ adhuc viventi, gratus admodum Alexander, & ab eadem Angelus terrestris appellatus) tum ad hos conversus hospites, multa cum illis loqui visus est. Cùm verò in illo temporis puncto, Dæmon se illi forma horrenda spectandum objecisset, Quid quæris, inquit, Bestia? facesse, testimonium conscientiæ meæ, Deo favente, bonum est. Demum præ nimia deliciarum cœlestium affluentia, quasi moræ impatiens, fractis jam viribus e lecto se proripiendo, atque ingeminando: In cœlum, in cœlum: ac fixis in cœlum oculis, sæpè JESU ac MARIÆ Nomina Sacrosancta invocans, ex hac vita decessit. Florentiæ, virtute florentissimus, in Aprili Anno Christi 1608. ætatis suæ 15. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso, cui titulus, *Corona duodecim florum*, tum ex P. Lechnero lib. 1. cap. 10.

ANTONIUS UBALDINI COMES
Montis vicini Italus,
Sodalis Seminarii Romani

PLanè adhuc puer, præter coronæ ac Psalmorum

morum pœnitentialium, aliarumque orationum vocalium penſum quotidianum, diebus profeſtis meditationem per ſemihoræ ſpatium, feſtis verò diebus, per horam integram protrahebat, eo ſenſu pietatis, ut totus accendi, ac in lacrymas ſolvi videretur, præſertim cum Chriſti Salvatoris cruciatus recoleret. Quoties ſacræ menſæ accumbebat, (id quod frequenter ſolebat) lacrymas non poterat continere, ultro ex oculis jam aſſvetis erumpentes. Ad eam verò ita ſe præparabat, ut unam horam meditationi, aliis adhuc dormientibus, aliam in Oratorio piis impenderet exercitiis, nec niſi poſt longam gratiarum actionem, inde recederet, & quidem ad ſacram lectionem in ſuo conclavi continuandam. Præcipuè ſuum affectum DEIparæ colendæ conſecraverat. Ergo ad ejus amorem Sodales inflammare, laudes ipſius celebrare, & vigilias omnes feſtorum, ac dies Sabbathi, in pane & aqua, ab anno ætatis ſuæ octavo jejunare, diebus ſingulis, ejuſdem Virginis Officium recitare, familiare Antonio fuit. Poſt Deiparam, ſingulari per orationes quotidianas cultu venerabatur, Sanctum Ignatium, Sanctum Franciſcum Xaverium, & Beatum Aloyſium, quorum feſto imminente die, in nudo aſſere, & quidem duabus duntaxat per noctem horis, ſomnum capiebat,

reliquum noctis partim flagellationi, partim lectioni sacræ, partim orationi, diem verò pœne integrum, in Sacello D. Tutelaris, orationi impendens. Corporis mortificatio, planè admirabilis in eo fuit. Adhuc in domo paterna puer, diebus communionis, ac DEIparæ pervigiliis, nihil præter panem sumebat. In Seminario autem manens, singulis feriis sextis vix aliquid obsonii. Ter in hebdomada supra nudos asseres dormiebat, alias ligno capiti, aut libro aliquo prægrandi supposito. Præter cilicia frequentia, & ferreas puncturas, alternis diebus, corpus suum catenulâ, vel intertextis, inter funiculos ferri fragmentis, dirè lacerabat, quæ laniena plerumque uno horæ quadrante, quandoq; media hora, aliquãdo etiam horâ integra durabat. In morbo supremo decumbens, nulla penitus sociorum colloquia, quæ de rebus piis non essent, admittere voluit. Ubi verò nuntium de morte imminente accepisset, nihil sibi dolori esse dixit, nisi quòd sine sangvinis effusione extra Japonicos carceres & flammas moreretur. Tum à suo Confessario instanter petiit, ut saltem sibi liceret novitium Societatis JESU mori. Ergo ita annuente Præposito ejusdem Societatis Generali Mutio Vitellesco, veste religiosa indutus, & votis Societatis simplicibus obstrictus

Deo

Deo, vestem illam osculatus dicebat: Benedicamus Deum cœli & terræ, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Postremò inter continua JESU Crucifixi oscula & amplexus, inter crebram Matris gratiæ invocationem, sanctè obiit 11. Julii, Anno 1619. ætatis suæ decimo septimo. Ex libello cui titulus: *Corona duodecim florum.*

STANISLAUS ZBOROWSKI, Polonus.

Sodalis Collegii Ingolstadiensis.

DE hoc Adolescente, non minùs Natalium splendoribus in Polonia Illustrissimo, quàm virtutibus Ingolstadii, ubi studiis operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Lechnerus in *Sodali Parthenio, lib:* 1. *cap:* 9. Modestia morum, animique submissione ea vixit, ut eum omnes in oculis atque animis ferrent. Amabat familiaritatam inire cum iis, quos fortuna inferior, à reliquorum consvetudine rejiciebat. Veste obsoletiore libenter utebatur, & à Confessario sæpè adigi debebat, ut pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientiæ puritati impensè studebat, ut singulis hebdomadis culpas certò expiaret. Unde fa-

ctum, ut pridie quàm è vita discederet, monitus, ut si quid animum solicitum haberet, foras proderet, vix levem culpam repererit. Corporis edomandi multum studiosus fuit, ut fere nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium præberet, ac multo jam tempore, singulis Sabbathis à cæna abstineret. Denique cùm & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerent; ille magnanimo juvene dignissimum facinus aggressus est, cœptque supra humana ire. Jamque in eo erat, ut abdicatis iis, quæ nos imbelles animæ miramur, Deo se penitus in Religione emanciparet, cum à Deo Optimo ad stipendia potiùs accipienda, quàm promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abiit Ingolstadii, Anno mortalis Dei hominis 1619.

STANISLAUS BRUDZINSKI, Polonus.

Sodalis Collegii Calissiensis, & Posnaniensis.

ILlustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Paterna quidem Brudziniorum, Materna verò Russociorum, utraq; Senatoria ortus ex Familia Stanislaus, anno salutis no-

strae

ſtræ 1601. tenerioris curſum ætatis non domi tantùm, ſed in Aula etiam Regia exegit: ubi Familiares nonniſi probatiſsimos admittens, pravaq; exempla devitans, innocentiam vitæ, morumque integritatem retinuit. Studiorum cauſa Poſnaniam, ac deinde Caliſsium miſſus, tam in ludo literario, quàm in cætu Mariano, omnibus ſuis commilitonibus fuit exemplar modeſtiæ, ſpeculum probitatis, lux & anteſignanus diligentiæ. Verrere ſolitus Oratorium Marianum, dixiſſe aliquando fertur: Se id non modò libenter facere, ſed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quàm ejiciendi ſordes è loco Oratorii. Elucebat in eo ultra ætatem ſingularis morum maturitas, & animi ſemper in qualicunque offenſa placidiſsimi manſvetudo, quâ & aliorum impetus retardabat, & omnibus ſummè amabilis erat. Quinto ante morbum ſupremum die, in pervigilio SS. omnium, præmiſſo priùs diligenti examine, conſcientiam generali totius vitæ confeſsione expiavit, ita puram ac innocentem, ut poſt ejus obitum, teſtatus ſit ſacri fori judex, ſe nullam in Stanislao noxam mortalem reperiſſe. Morbo deinde brevi pòſt correptus, inter atroces calculi, alioſque plures cruciatus, ita quietus vultu ac mente decubuit, nullum ut ei impatiens animi indici-

um, nulla vox eruperit, nisi illa, quâ à suo Pedagogo frequenter urgebat, ut pro se Eleemosynam pauperibus erogaret. Crescente in dies, absque spe sanitatis, morbo, trina confessione innoxiam adornans potiùs, quàm emundans animam, hospitem ad se in in viatici specie Deum hominem, tanto ardore ac reverentia suscepit, ut vix etiam spirans, demissis tamen in terram genibus, absque ullo fulcro, per horæ fermè dimidium, eum sit præstolatus, ac continuatis per horam integram veneratus obsequiis. Tum ad Matrem ejus Virginem conversus, consveta Sodalitati forma, seipsum eidem in servum perpetuum, etiam in supremo vitæ suæ termino devovit. Et sanè expertus est singularem Matris misericordiæ opem, in periculoso illo agone, bonus filius, cùm proximus morti sæpiùs similis respondenti ingeminaret. *Qui ego ista merui Virgo Beatissima? Non ego his dignus sum Virgo Beatissima. Ora pro me piissima Mater.* Pridie mortis à quodam quæsitus, quidnam cogitaret? conversis ad Christi crucifixi imaginem oculis, respondit: Deum meum cogito: Deum meum cogito. Tum iterum interrogatus, an mortem Deo ita volente libenter obiret? placidissimè dixit: Libenter mortem de manu Dei accipio. Erga sui quoq; nominis Tutelarem B. Stanislaum Kostkam re-

ligiosus

igiosus, sæpè imaginem ejus osculatus dicebat: *Beate Stanislae, tuum Stanislaum non desere.* Atq; ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicata etiam à Sacerdote sibi præsente, plenariâ Indulgentiâ, & SS. nomine JESU invocato, defixis in objectam sibi sacram imaginem oculis, nobile Polonarum Sodalitatum sidus, corpore & spiritu in terris ardere,& lucere desiit, Anno ætatis suæ 14. *Ita testantur Annales Sodalitatis Calissiensis.*

Plures adthletas, illustria vel hujus cætus vestri Posnaniensis, sub titulo sine labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palæstram hanc deducerem, Sodales Mariani: Ex vestro enim Albo ab anno 1601. prodiere ad purpuram tres Romani Imperij Principes, ad Antistitum in Regno nostro Infulas 19. ad Palatinorum laticlavia 40. totidemque ad subsellia Cestellanorum, ad Abbatiale pedum 8. ad Cathedralium Eclesiarum Canonicatus 30. ad diversas Religiosorum familias ducenti propè, præter alios, quorum statum ac dignitates injuria temporum in Album non retulit. Verùm coronidis instar sit coronatus in Japonia Victor.

ALBERTUS MĘCINSKI
Sodalis Lublinensis & Posnaniensis.

INgens enimverò in Palæstra hac vestra virtutis nomen, cujus Albo inscribi postulavit anno 1614. dum exterum lustraturus solum ac solem, ex Polonia abiret. De quo hæc strictim. Illustrissimis Rosinis oriundus ille, primâ statim ætate virtutibus vernare cœpit in Sodalitate Lublinensi, ac præsertim amore in Magnam DEI Matrem, quam unicum suarum necessitatum Asylum appellabat. Ultra consveta sodalibus pietatis opera, solenne illi erat, simulac omni quiete, lectoq; tacite relicto, horas rerum cœlestium meditationi tribuere, ac moderatorum vigilantiam sanctè fallere. Hinc vultum ejusdem perpetuus virtutis comes colorabat verecundia, totum verò corpus modesta compositio. Inter sermones promebat sæpè æstus illos votorum, quos altero nonnisi in orbe lymphis restinguendos, accenderant illustres Martyrum Japonensium triumphi, in cætu Sodalitatis celebrati. Deliberabat jam de proposito vitæ, cùm subitò mendiculi in platea vocem accipit, illud Davidicum occinentis *Nolite confidere in Principibus, in filiis ho-*

minum

inum, in quibus non est salus. Quo ve-
t æstro percitus Societati JESU nomen
are in animum induxit, sed mentem hanc
ria eripiebant illi lenocinia mundi, fu-
pres orci, per ædes, quas inhabitabat, to-
es obstrepentes; imò & matris, quæ alapâ
npressa constantiam adolescentis expugna-
e volebat, ad primum de pio vitæ pro-
osito nuntium. Verùm omnia hæc, lori-
atus seipso ille virili superavit animo. Er-
o Romam tandem à morte parentis advo-
at ad Tyrocinium Societatis JESU, ubi la-
atis pietatis in cœlorum Reginam habenis,
nter paucos eximius apparuit. Novis ijsq;
perangustis exornare Eam titulis, iconem
llius ad ædes D. MARIÆ Majoris eminus
le genu venerari, Festa Mariana, octidua-
na corporis afflictione prævenire ac subse-
qui, in emaceratos frequentibus jejuniis ar-
us sævire, omnibus virtutibus excolere
capacissimam omnium mentem, primæ
um Mecinii erant curæ. Ergo tanto vir-
tutum pabulo auctæ veteres Japonici Mar-
yrii flammæ, in apertum erupere incendi-
um. Impetrata magno votorum ambitu à
Præposito Societatis JESU Generali Japoni-
ca missio, enavigàta longissima maria, tole-
rati apud Hollandos durissimi carceres, im-
mensi labores exantlati, tandem adita vo-
torum apex Japonia, ipsumq; Nangazachi-
um,

um, terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi & ampliùs, magna undæ copia, in os supinatum atq; viscera, Herøi Europæo ingesta, iterumq; admotis tabulis medullitus expressa. Septem deinde diebus, omnibus vitæ præsidiis destitutum, imò omnibus enectum Japonicæ crudelitatis pœnis, furca ac fovea, aquis putridis stagnans præfocabat, donec tandem victorem spiritum exprimeret exprimeretq; cœlo. Sic Mecinius è vitæ naufragio, æternitatis fortunatas Insulas attigit, cœlumque in undis relucens per suam Imaginem, re ipsa beatus comprehensor obtinuit, magnus Heros Palæstræ Marianæ.

A D

M. D. G. B. V. M.

Honorem.

Protestatio Authoris.

QUæ narrantur in hoc libello de vita & virtutibus quorundam, Beatæ Virginis Sodalium, & miracula, Prophetias, Revelationes, aliaq́; hujusmodi sapiunt: humanâ duntaxat authoritate, non autem Divinâ Catholicæ Romanæ Ecclesiæ & Apostolicæ Sedis, nituntur: atq́; ita fides sit penes Authores, juxta Decretum Urbani VIII. 9. Junii, 1631.

§)(O)(§

SYLLABUS CAPITUM.

Concluditur ars, sanctè vivendi & moriendi.

FINIS.